

[illegible]

Obsah:

O čem se (ne)mluví

Poklady z tajných šuplíků (autoři Dobré adresy) (4)
Ivo Fencel: **Nejhorší díl Rychlých šípů (16)**

Před Strží

Michal Šanda: **Kapesní slovník metod na vytváření špatných adres z uličních cedulí (16)**
Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Kolárovičtí dráteníci (10)**
Jakub Šofar: **K chaloupce zády, k literatuře čelem 3 (15)**

Strž DA

Literatura: Petr Fiala: **Sprosté umění vraždy (32) /**
Film: Kateřina Bolechová: **Kurz negativního myšlení (28) /**
Komiks: Jaroslav Balvín: **Kačerov jak hurikán (33)**

Za Strží

Kateřina Komorádová: **Mediální (po)věstník na duben (44)**

Podobrazník Honzy Hanzla

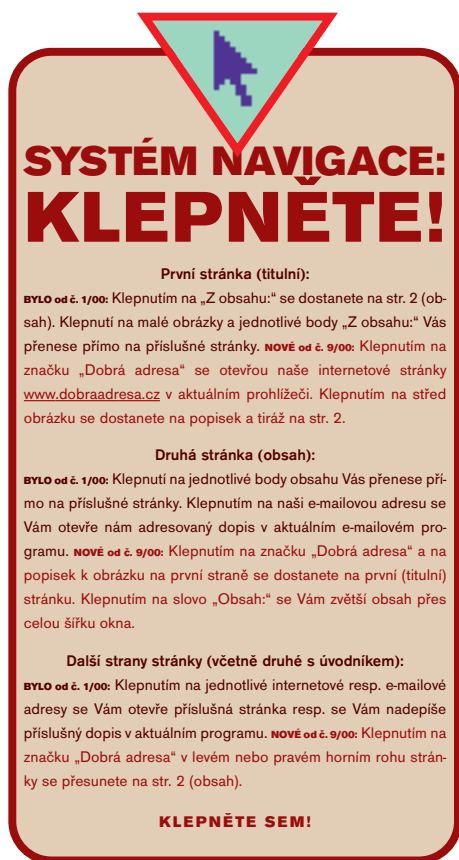
Co znamená Dobrá adresa (47)

Příloha

Setkání Dobré adresy v kavárně Jericho (48)

Na titulní stránce: Michal Šanda, cedule, (k článku na str. 4)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 4, ročník 9. E-mail: dobraadresa@firstnet.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Štěpán Švec. Zástupce šéfredaktora: Štěpán Kučera. Redakce: Václav Dvořák, Martin Groman, Kateřina Komorádová, Viki Shock, Michal Šanda, Jakub Šofar, Martin Vokurka, Pavel Voňka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky a Nadace Český literární fond. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet a. s.

Výrazně!

Naši milí,

Celé číslo zalomit
Amatérsky!báSeň
měSíce

Štefan Švec

Dvouverší
dvouverší.
Čtyřverší
čtyřverší.

otevřeli jste 100. číslo Dobré adresy. Uf.

Neudrželi jsme se a jubileum se rozhodli trochu oslavit. Proto tento měsíc najdete místo Dobré adresy adresu Špatnou. Snažili jsme se ji domyslet opravdu do vši hrůzy, a tak jsme vám na začátek připravili ke čtení opravdový bonbonek – to nejhorší, co v archivech svých vlastních děl našli autoři a redaktoři DA. Většinou to opravdu stojí za to. Potom vás potěší Kapesní slovník metod na vytváření špatných adres z uličních cedulí od Michala Šandy. Některé z dalších rubrik jsme zalámali tak amatérsky, jak to jenom šlo. U Podobrazníku Honzy Hanzla jsme konečně odhalili i vizáž jeho autora. Na úplném konci, v naší zatím nejsamožernější příloze pak uvidíte, jak se lidé, které budete znát z jejich nejslabších chvil v prvním materiálu čísla, opíjejí každé druhé úterý v kavárně Jericho.

Štefan Švec

P. S. Do další adresní stovky máme spoustu plánů, chystáme se spustit nový portál, vydávat knížky, proměnit DA v ještě otevřenější časopis, psát ke každému otištěnému autorovi, proč ho tiskneme, atd. atd. Tak nám držte palce, ať na to všechno najdeme sílu a ať se (pro přemíru nápadů a nedostatek sil na jejich realizaci) sami nezrušíme :-)

P. S. S. Moc vám děkujeme za přízeň a za to, že nás pořád čtete. Díky tomu to vlastně děláme.

Omluva na druhou

V předminulém čísle Dobré adresy jsme otiskli obrazy Lukáše Weishäupla, ovšem podepsali jsme jej pod ně jako Weishäuptla. V minulém čísle jsme se pokusili Lukášovi omluvit, jeho jméno jsme ovšem otiskli nad obrazy Antonína Mareše. Tímto se omlouváme Lukáši Weishäuplovi i Antonínu Marešovi a pevně doufáme, že touto omluvou nezavdáváme nějaký důvod k omluvě na třetí. Oba autory moc rádi uvidíme na stránkách DA ještě někdy příště. S rozmnožováním jejich identit se pokusíme přestat.

Redakce

O
čem
se
(ne)
mluví

Poklady z tajných šuplíků

Mizerná literatura je nedobytný poklad. Za hlušinou přílišných slov je vždycky skryt upřímný cit, nápad, který původně vypadal jako geniální, převratná myšlenka ve špatném oblečení.

Mizerná literatura zdaleka není jen výsadou mizerných básníků. Každý, kdo kdy psal, má skrytý šuplík juvenilií, nepodarků a příliš osobních výpovědí z časů milostných. Pro Špatnou adresu jsme přesvědčili autory adresy Dobré, aby své tajné šuplíky otevřeli a to, co by jindy ani pod pohrůžkou smrti na veřejnost nepustili, ukázali vám. Všichni projevili mimořádnou statečnost a osvědčili, že na ně časopis může být pyšný. Kdo dokáže (při vší červeni v obličejí) pustit zvědavce do svého tajného šuplíku, odváží se toho jen proto, že má co ukázat v šuplících veřejných.

V souboru najdete opravdové perly, výlevy zamilovaných dívek, nadávky světu, nicneříkající prózičky, nesmysly, původní nesrozumitelný text vytvořený jen pro tuto Adresu i hustě sázenou ukázkou opravdové grafomanie. Přejeme příjemné špatné čtení!

Redakce

P. S. Je zajímavé si všimnout, jak čtenářovo očekávání mění požitky z četby. Mnohé z následujících textů by obstály v běžném literárním periodiku (některé dokonce vyšly, například i v Mladém světě). Přistoupíme-li k nim ale předem jako k textům oceňovaným za mizerné, vyvolají v nás úsměv.

Václav Dvořák

Upjaté pohyby

pohledy kradmé
myšlenka co kdyby
myslelas na mne

alespoň chvílema
když už ne stále
ale i to však má
své veliké ale

příliš mne znáš
než abys mě mohla mít ráda
příliš tě mám rád
než abych tě znal

Vyhřezlé vnitřnosti křičí do krajiny

a srdce na mrazu hrozně mne zebe
jak jinak oznámit lidem ty noviny
ty sereš na mě – já zas na tebe

kdo se však nedívá jak ležím v hnoji
pozná mi na očích
že jestli mne opustíš...
strašně se bojím

Buddhistická

Životy kráčíme
stále se měníme
v příští reinkarnaci
byl bych nejraději dlaždicí
jen tak bych ležel
a koukal se holkám pod sukně

Ty to máš jasný
povahou určený
jsi kráva už nyní

Láska

Mám chuť
se
rozeběhnout
za tebou
ale
tolikrát už
a tak mne bolí nohy

Možná stačilo slovo

možná stačilo gesto
bys nastavila svoji líc

možná stačilo slovo
možná...
když verše nezmohly nic

Kateřina Bolechová

Ráj

Snad měl bych mít
svůj koráb v dáli
a lidé by se tiše smáli
až plouti chtěl bych
kde vidím světa ráj

Lidé povězte mi zda světa ráj
je vůbec k nalezení
a když ne tak půjdu sám
si hledat onu zemi

Já myslil že ráj světa není
a přece se mi někde jeví
však ne tak krásný jak by měl být
Ty vidíš jen skutečný svět lidí
kde občas klam a závist všechno šidí
kde „láska“ se i rodí bez něžných slůvek
mám tě rád

Tvůj světa ráj as nikde není
jinak byl by k nalezení
a dokud lidé budou stejní
ten zemský ráj bude kdesi
kam snad lidé přece někdy doplují

Tam potom najdeš
vysněný svůj svět

kde lidský smích
tě bude sladce hrát
a láska
již se slůvky mám tě rád
svou píseň tiše hrát

XXX

Vůně vyvanulého parfému
záchvěv lásky mizející
s poslední dopitou číší
Prostota dávno omšelých vět
a plamének naděje v očích
Dým z cigaret v kterém tonou
(všechny) ideály a pomalu se ztrácejí
v mlhavém údolí slzí
Pach probdělých nocí
a zbytek únavy svazující
rozum i veškeré city
Dotek přítomnosti měnící se
během několika skromných minut
ve vzpomínky

Stačilo

Tak už má sbalený kufr
Bouchnutí dveří...
...slyšíš klapot jejích podpatků
Vyšla ven
Pohledem píšeš do prachu ulice
nevyslovenou větu
– Neodcházej prosím... bojím se
zůstat sám –
Stačilo usmrtit tuhle chvíli
stačilo dát život novým
krásnějším chvílím
...stačilo třeba chytit ji
za rameno...
...stačilo...
Začíná pršet
Z nebe prší samota
...promočená překročila
imaginární nápis a jde vstříc
s nesmyslnou odvahou příštím dnům
Po okně stéká kapka
Má oči samoty
Dívá se na tebe vniká do mysli
zadírá se pod kůži... stává se
nežádoucím podnájemníkem
...stačilo přece...

Radim Kopáč

***

prst vražný do krku dějin
poblité schody
a po zábradlí – hurá! – až do sklepa
natrhnout si gatě po okraj
miláčku, podej mi mýdlo

*

zvedni prach z chodby
černou dlaní do bledého čela
jiskry nad hřbitovem
a za zdí idiot
co si griluje flákotu z prdele své manželky

*

něha v nahnutém domě
lopata přede dveřmi nastražená na opilce
pod kterým se trhá chodník
strom dlouho trčí proti nebi
než se všechno uklidní

za vámi nocí

jsem květinová ryba
se spečenými vlasy
nebijte mě
proč mi roztahujete ústa
vždyť se směju
poznávám skvrny na vašich rukou
vzduch ve vašich plicích
poznávám vaše láskyplně vypouklé oči
které mi vypálily do čela čtverec
nechtěl jsem lézt za vámi nocí
po čtyřech a s prdelí natřenou nažluto
přehlasovali jste mě
vaše rty se proměnily v moje žebra
vypili jste můj oceán
ale když někdy pozdě večer
rychle přibouchnu dveře
skořepina praskne
a voda se vrátí
zapomenu pak na vaše dlaně
a vím
že jsem tu s vámi nikdy nebyl

náklonnost

vaše bílé jehličí mi bylo vždycky protivné
choulit se mezi větvemi
ze kterých odkapává horké mléko
smát se bezzubými ústy
a rukama od sebe odtahovat neustále se svírající cípy kůže
nikdy jsem vás neobdivoval
vaše budovy byly pro mne příliš vysoké
a pohlednice
které jste mi posílali z ostrovů a rovin
páchly solí a vanilkovým krémem
kterým si tak rádi natíráte podpaždí
vaše oči mi vždycky předpovídaly jediné
nedělní kávu a infarkt v pětatřiceti
bylo mi z vás smutno
jedli jste víc než já
nosili jste v kapsách obličejové svých známých
hráli jste ruletu o knoflíky od saka vašeho mrtvého souseda
občas se některý z vás poblil samou láskou
hnusili jste se mi
ale přesto jsem k vám cítil náklonnost

Říkáme láska a myslíme
vztah. Přitom můžeme být
rádi, když se to obrovské
něco o naše vztahy otře
aspoň bokem.“

Štěpán Kučera

Povídka o lásce

„Nikdy na to nezapomenu,“ řekla.

„Nikdy jsem nikomu nevěřila tak jako tobě. Ani sama sobě jsem tolik nevěřila.“ Byla asi jedna v noci, kouřili z okna jeho pokoje potom, co zjistila, že jí byl nevěrný. Tvář měla zrudlou od pláče, celý dům už spal.

Ráno mu oznámila, že se s ním chce rozjet. „Říkals, žeš to udělal, protože ses chtěl rozloučit se svobodou. Myslím, že ses se svobodou právě přivítal. Uvědom si, že nejsem žádná tvoje samozřejmost.“ Nebylo to poprvé, co si Mirek všiml, jak výstižně dokáže D. mluvit ve vypjatých chvílích. Poprvé si uvědomil, jak moc ji potřebuje. „Na tos měl myslet dřív,“ odpověděla a měla pravdu.

Koupil jí džíny a řetízek na kotník, ačkoli nečekal, že by to pomohlo, bombardoval ji telefonáty, a když konečně zvedla sluchátko, nevěděl, co říct. Chodil ulicemi, jak to znal z filmů, a litoval, že ani trochu nepříší. Svatí na mostě obraceli oči k nebi a v obličejích měli nadělná od holubů.

Celé léto na ní viděl, že rozdíl mezi láskou a nenávistí vůbec není tak velký, jak si vždycky myslel. Ale nakonec se s ním nerozešla. V srpnu dokonce souhlasila, že spolu pojedou na výlet do Istanbulu.

• • •

Mirek už si přesně nevzpomínal, kdy se mu v útrokách usadil ten pocit, který nejvíc ze všeho připomínal velkého černého ptáka. Pták Mirkovi kloval do vnitřností, vykřikoval přitom „ever more“ a ztichl, jenom když Mirek spal. Alfred de Musset kdysi napsal, že je příjemné cítit se nešťastným, když je člověk jen prázdný a znučený, ale černý zoban to zřejmě nečetl. Mirek věřil, že by se ho mohl zbavit, kdyby měl dívku a kdyby s ní z rodného pohraničí zmizel do nějakého velkého města.

Proto jezdil za Irmou. „Láska je něco hmotného, bytostného,“ řekla mu jednou. „Něco, co ve všem předčí naše dětinské představy. Říkáme láska a myslíme vztah. Přitom můžeme být rádi, když se to obrovské něco o naše vztahy otře aspoň bokem.“ Irma měla v těle vlastního krkavce, ještě černějšího a s ostřejším zobanem, a v tom, že odjezd z rodného města může být léčivý, s Mirkem souhlasila. Proto si jednoho dne sbalila věci a zmizela v Anglii. Když na ni Mirek dneska vzpomíná, připadá mu spíš jako postava z nějaké knížky.

Jitku poznal na letní brigádě a okamžitě ho zaujal její úsměv. Ta by mohla znát recept na vymítání černých ptáků, napadlo

ho. Jitka chodila pomáhat do dětského domova. Když ho vzala s sebou, sledoval Mirek cikánské děti, co si zvykly říkat jí maminko, jak se k ní sbíhají, hrají si s korálky, které nosila na zápěstích, a překřikují se, když vyprávějí, co je u nich nového. Jitka v sobě měla něco andělského. Když se rozcházeli, bylo to peklo.

Lolitu uviděl v místním klubu skrz oblak potu a voňavek, skrz změřtěl tančících po rozšlapaných krabičkách od cigaret. Zpívala v dívčí kapele, v názvu měli něco o kopretinách. Mirek ji požádal o rozhovor do regionálních novin, pokládal jí intelektuální otázky a dostával intelektuální odpovědi. Lolita byla vzácná dívka, ale o černých ptácích nevěděla nic a navíc milovala někoho jiného.

Když Mirek poprvé políbil D., krkavec něco vykřikl a zmizel. Mirek ho naposledy uviděl, jak zakroužil kolem baru a poplašeně tleskal křídly.

• • •

Na tureckých hranicích je přivítala nadživotní socha Atatürka vystupující z ranní mlhy. Bylo to kouzelné, i když D. tvrdí, že větší zážitek Mirek měl, když bez problémů

prošli celníci, zatímco jejich spolucestující, profesor kyjevské univerzity, musel vystát frontu na vízum.

Turecká krajina byla rovná, zrudlá raním sluncem a štíhlé raketoplány minaretů jí dávaly nádech exotiky. Za pár hodin dojeleli do Istanbulu.

Z přístavu byly cítit ryby, z tržiště koření a čaj a z mešit nohy čerstvě zutých poutníků. Prošli Aja Sofii, Egyptský bazar i podzemní nádrže císaře Justiniána, které by byly esencí ticha, nebýt cvakání spouští fotoaparátů. Davy lidí se k sobě lepily zpoceným oblečením, staří Turci seděli ve stínu a pročítali Korán, mladí obíhali cizince a nabízel kokakolu, zlato, pohlednice a modré kameny s namalovaným okem, co chrání před zlými duchy. Mirek s D. potřebovali suvenýr, který by si mohli vystavit v pokoji, a tak si v zastrčeném bazaru koupili starou olejovou lampu.

• • •

S D. se Mirek znal od vidění, protože chodila s jedním jeho známým. Teď ji potkal v baru.

„Rozešli jsme se s mojí slečnou,“ řekl Mirek smutně a objednal dvě vodky.

„To je starej trik,“ usmála se. „Víš, že máš nos trochu jak Dylan?“

„Dylan z Beverly Hills?“

„Bob Dylan.“

„Nejdeš tančit?“

Z reproduktorů sypal svoje cukrové písně Robbie Williams, Mirek s D. se k sobě tiskli a jejich nohy psaly do parketu báseň starou jak parkety samy. „Vím, že lovesong jako Robbie jen tak nikdo nevyrobí,“ šeptal jí do ucha, „přesto však pták v duši klove: jak vplést do not slovo ‚love‘? Jak zrýmovat ‚máš mě ráda‘? Chci psát lovesong s názvem Dáda.“

D. se rozešla se svým klukem. „Jsme přátelé!“ provolával, opilý, a bral Mirka kolem ramen. „Jsme přátelé a žádná holka

nás nerozdělí!“ Když vystřízlivěl, přestali se s Mirkem bavit.

Láska je něco, co ve všem předčí naše dětinské představy.

• • •

Přejeli most přes Bosporskou úžinu, který spojoval světadily, stráženy řadou ospalých rybářů rozsazených podél zábradlí. V asijské části města vyšli na kopec s romantickou vyhlídkou na mořskou hladinu a na výletní parníky plné rozesmátých obličejů. Koupili si asijskou zmrzlinu, která chutnala jako vychlazené lepidlo, sedli si na lavičku a mhouřili oči do slunce.

Z dřímoty je vytrhlo sotva slyšitelné chvění vzduchu. Když se rozhlédli kolem sebe, zjistili, že se vzduch začal tříštit a jeho lesklé střepy víří kolem. Ze zašlé olejové lampy vylétl džinn. Hlavu měl v nebesích a v rukou držel meč.

„Jsem otrok této lampy,“ zahřímal, „a sloužím tomu, kdo ji vlastní!“

„Ty vole,“ vydechl Mirek.

„Že je to jenom nějaká sranda?? Mirku, řekni, že je to jenom nějaká sranda! Nějaká videoprojekce nebo tak,“ vykřikla D.

„Budete-li si přát, aby to celé byla videoprojekce, bude to celé videoprojekce,“ uklonil se džinn.

„Přeju si, aby mezi náma bylo všechno jako dřív,“ vzpomatoval se Mirek, „abysme se vrátili na začátek, aby...“

• • •

Odjeli tenkrát studovat do Prahy. Často se procházeli po Vyšehradě, koukali dolů na řeku a na veslaře, trénující v podzimním slunci, na tramvaje, kde se u jednoho madla sešli Václav Hrabě s Jaroslavem Seifertem a vyprávěli si o hospodách na Malé Straně... Na Národní třídě se zatím pankáči opíjeli vínem z petlahví, Václavským náměstím kroužily italské turistky s taškami z butiků a mezi synagogami bylo ticho a šero.

Mnohem později se Mirek v jedné kavárně na nábreží seznámil s Portugalcem, který v Praze studoval filozofii. „Co jsme měli, poznáme, až když to ztratíme,“ řekl ten Portugalce, když vyprávěl o Lisabonu. Možná to někde četl a chtěl jenom zapůsobit na přítomné dívky, ale Mirkovi se ten postřeh líbil. Uvědomil si, že teprve skrz Prahu začíná mít rád rodné severní Čechy, že v tom kraji mlhy a potrhaných budov je doma. Když pak spolužáci z Prahy přijeli v zimě do Jizerských hor a zjehle si fotili zasněžené chalupy a když mu jeho nadřizený v práci prozradil, že v Jablonci nad Nisou přišel o panictví, pocítil Mirek na svůj kraj skoro hrdost.

Bez D. by mu to trvalo mnohem déle.

Přišel samozřejmě i čas, kdy už jí Mirek nepsal tolik básniček a ona měla pocit, že se na ni nedívá se stejnou touhou jako dřív.

„Co je?“ ptala se v noci, když leželi vedle sebe.

„Nic.“

„Co je??“

„Nic!“

„Co je s tebou??“

„Nic nebylo, dokud ses nezačala ptát!“

Pak se hádali, usmiřovali a milovali.

• • •

„Ale já nechci,“ vykřikla. „S tebou už ne!“

„...abys zapomněla, abys mi odpustila,“ zaprosil Mirek.

„Já nemůžu... já nechci!“

„Ehm, mládeži,“ přerušil je džinn. „Mám sice čas celou věčnost, ale pomalu byste se mohli rozhodnout...“

„Udělej, co jsem ti řekl,“ obrátil se Mirek k džinnovi. „Ať jsme zas na Vyšehradě... a pod náma veslaři... a tramvaje... a podzimní slunce...“

„Ať si jde na Vyšehrad s ní!“ odsekla D.

„Lampa patří vám oběma,“ znervózněl džinn, „budete se muset dohodnout...“

„Miluju tě!“ vyhrkl Mirek.

„Miluješ jenom sám sebe!“

Džinn byl pořád zmatenější. Díval se z Mirka na D. a zase zpátky, potřeboval by se roztrhnout, o ničem takovém mu Šeherezáda nevyprávěla. Rozpínal se, zatínal zuby a v duchu si říkal, že by oba ty pohany nejradši proměnil v sušené fíky a hodil opicím.

„Potřebuju tě!“

„Na tos měl myslet dřív!“

Vtom se to stalo. Džinn něco vykřikl, roztrhl se jako baldachýn nad postelí a začaly z něj prýštit proudy tmy. Nedalo se dýchat, nedalo se odvolat, tisíce a jedna noc se valily z kopce na celé město, polykaly parníky s rozesmátými turisty, rybáře i prodavače suvenýrů... slunce se schovalo v mešitě, ale chuchvalce tmy ho brzo našly.

Byla už noc, když autobus vezl Mirka s D. zpátky k turecko-bulharské hranici. Odpočívala s hlavou na jeho rameni a tiše plakala.

...

Babí léto zastihlo Mirka s D. zpátky v Praze. Vstali až odpoledne, uvařili si nudle z pytlíku a pak se jeli podívat do Národního muzea na Věstonickou venuši a kostru velryby. K večeru se procházeli rozsvíceným Václavákem, měli italské turistky s taškami z butiků a koukali do výloh. Nakonec stejně skončili v Havelské Koruně u francouzských brambor za čtyřicet korun. Vítr hnal po Národní třídě chlad od Vltavy, oknem tramvaje sledovali lidi, jak se choulí do límců a snaží se nevnímat drobné mžení. V noci na koleji se pomilovali. Světlo stolní lampičky jí hladilo řadra a boky, jeden pramen vlasů jí stekl do obličeje, kde zůstal přilehlost jeho tváří.

Oddychovali, vpleteni do sebe co nejtěsněji.

Nakonec na chodbě dvě cigarety nad erárním popelníkem jako jiskřičky naděje, že snad někdy zapomene.

Miloš Říha

nocí k prameni

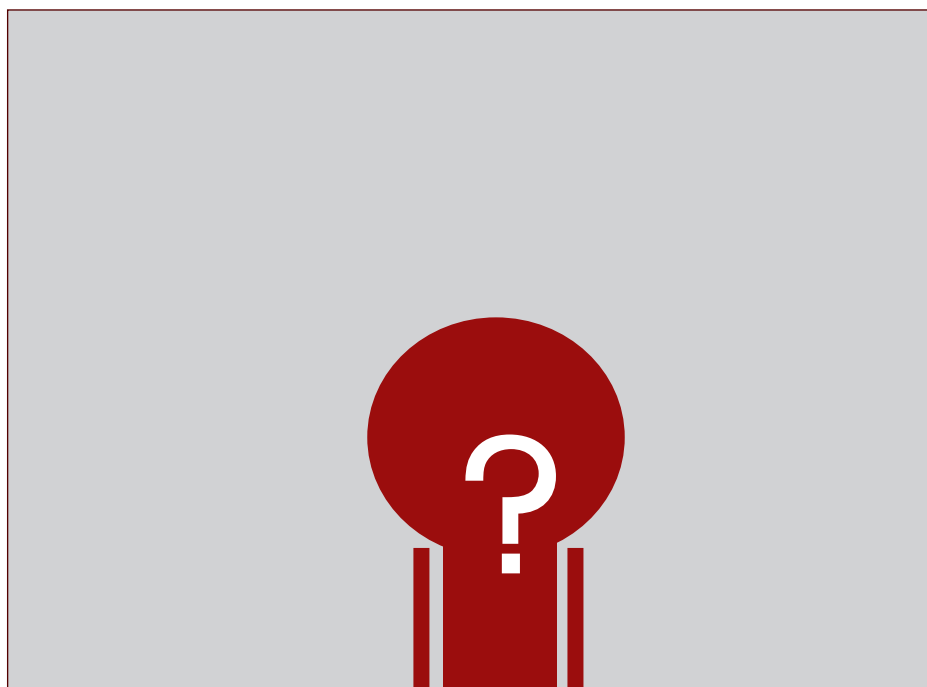
už ani
slzu neuroníš
vždyť víš že Pán
zapálil rudou krásu
červánků a ty s esem
pikovým u spánků stál's
nezklamán zažil jsi noc
kdy z nebe prší perly
na zem k nám
lidem na pomoc

s Fráňou u splavu

Věřím,
vílo chceš-li nebo ne,
věci nám všem přítomné
házím za hlavu,
v sedě s Fráňou Šrámkem
u Splavu vidím kapku, jak se třísť
s nekonečnou ozvěnou
o nekonečná jara naše příští, -ou
která přijdou a pak -ou
pominou!

hrobník bloudí alejemi

poslední večer bloudí alejemi
jak temný hrobník budoucích dnů
s lopatou v ruce mé naděje mi
do mělkých hrobů snad i zaživa
tiše a ochotně pomalu pohřbívá

Martin Vokurka

Holubi

Smutek holubů
co letí nekonečnou strmostí vzhůru
k průzračnému slunci
zatahuje za sloupem nebe
věčnou oponou deště
Křídla tam na věčnosti zbavená strachu
z výšek
pak pleskají v rychlém pádu jak v zázraku
o okapy našich sepjatých dlaní

(samým žebráním prožraných
od andělských milostí)
skrz něž slzy
– které už teď v duhovém zoufalství
promarňují veškerou budoucnost –
shazují z oken malá teplá vejíčka
do vyprázdněné hloubky světlíku
přímo do rozevřené náruče krutosti
která se nevyhnutelně probouzí
v každé božské moudrosti...

Vladimír Novotný

Macho? Mácho!

Mladý Ignazi Mácho,
ty musels býti macho
leč nedals důvod k pláči
jen ke stenání ach och
tvoje vzpurnictví milé
krásné vznítlo chvíle
vždyť každá tajně vzlyká
při lásce romantika
po lásce? či jen liebelei?
ještě krůček a je to ráj
vrníme si jak v ráji
kdeže pouhé milkování
spíše vášnivé milování
nejenom v měsíci máji
není sic patrné z Okusů
kolix přečetl Novalisů
ale pak poznati jsme mocni
že dobře znal jsi Hymny noci
a kdeže jsou ženy spatřené?
děvy jak Lori milené
s nimi by byla láska božská
snová jako pouť krkonošská
co výpravy zná do hlubin
ve kterých září milé stín
náruživý jsi byl romantik
i milovník – byt' leda stěží
vyprostit ses mohl z otěží
a prudkostí v lásce přece
šlo uniknout ze slov klece
sentimentální hantýrky
vnikati do slastna milky
jak pravý byronovský macho
po nichž kradmo ženy pláčou
když nemají jich. A když ano?
V Máji si nečtou. Ani ráno.

Jaroslav Balvín

Němčinářka
(z románu na pokračování Petříkovy
neplechy)

Od první do třetí jsem chodil do normální školy. Ve třetí mě mamka dala do jazykové. Zkoušky jsem udělal jedna dvě. To ale nebyly ani zkoušky. Doma jsem se šprtal jak blázen matiku a češtinu, a pak nám dali nějakou písemku jak pro cvoky. Strašně jsem se tehdy nenáviděl, protože učením jsem zabil čas. Abych vám to vysvětlil, pracuju na takovém stroji. Na takové desce si připevňuju koleje a kreslím tam silnice. Na těch kolejích budou jezdit vlaky a auta. Ale u toho ještě nejsem. S tímto strojem se děsně tájím, neboť jsem vynalezl určitý zákon, který kdyby vědci objevili, byl by toho plnej svět. Ale já se o to nechci s nikým dělit ani za cenu toho, že bych dostal pekelně moc peněz. Za ty prachy bych si koupil kupu čokolád a žil bych si jako prase v žitě. Jenže já bohatý být nechci, protože všechny věci, co mám, ztratím, a tyhle peníze bych určitě taky ztratil.

Zatím mám tu desku a půl metru kolejí. Ještě musím sestavit motocykly a auta a domy. To bude pěkná fuška. Jediný, kdo o mém stavění ví, jsou rodiče. Strašně po stroji pachtí a chtějí mi ho vyhodit, jelikož

mě prý odvádí od učení. Ale za to můžou stejně jen a jen učitelky. Nejhorší je to s němčinářkou. Dává nám tresty na potkání. Pořád říká slovo „tedy“. Celá třída ji nemá moc ráda, až na Kalouska. To je její syn. A to je dost blbý, jelikož on k ní vždycky hned běží, když slyší, že si o ní něco nepěkného povídáme. Je to taky mazánek naší třídní. To proto, že je s němčinářkou zadobře.

Dnes například přišla do třídy a řekla: „Tedy vy, moji žáci a žáčky, tedy dnes se naučíme první skupinu minulého času. Tedy Malík půjde k tabuli a tedy nám řekne, co je to například tedy perfektní.“ „Tedy jemu se nechce vstát!“ řekl jsem. A víte, co mi dala za trest? Napsat stokrát „Nemám být drzý na paní učitelku a neopakovat pořád slovo tedy!“ Takže se nesmím hnout od stolu. Asi si řeknete, to je toho, to bych napsal(a) hned. Ale toto nebyl bohužel trest poslední. Musel jsem napsat padesátkrát „Nemám být hlučný v hodině“ a pětsetkrát „tedy“. To mě ale děsně rozzuřilo, a tak jsem založil spolek PUN neboli „Postrach učitelky němčiny“. Je to ale přísně tajný spolek, protože kdyby se o něm dozvěděl syn němčinářky, byl by s ním konec, a ještě bysme museli tisíckrát napsat „Nemám zakládat spolek bez dovolení paní učitelky“ nebo něco v tom smyslu. Začali jsme vymýšlet, čím bychom učitelku vystrašili. Nakonec jsme se shodli, že ji zavřeme v kabinetu. Tuto službu jsem

musel vykonat já, neboť jsem zakladatelem spolku. Pomalu jsem se připlížil ke kabinetu. Zatočil jsem klíčem a nenápadně odběhl do třídy. Jenže jak jsme poznali, němčinářku už někdo zamknul předtím a já jsem jí akorát otevřel. Takže hodině s ní jsme stejně neunikli. Probírali jsme zase to protivné perfektní. To si nemůže snad nikdo zapamatovat!

Po němčině jsme měli matiku a naneštěstí nebyla třídní ve škole, a tak celý den suplovala němčinářka. Z matiky a vlastivědy nám dala prověrku. Ale jak těžkou! Nejlepší známku měl jen její syn – jedničku. Ale my ostatní trojky, čtyřky a pětky. No děsný!

Tohle nás pekelně namíchlo a vymýšleli jsme nový tah. „Mám nápad!“ vykřikl jsem. „Zavoláme jí telefonem, že jsme jí na stopě, že jsme strašná vražedná banda, a ona se bude bát! Viděl jsem to v jedné detektivce.“ „No, to by šlo. Za pokus to stojí. Ale musíme změnit hlasy. Jinak by nás poznala,“ schválil můj nápad Sáček. „Kdo máte telefon?“ zeptal se Fanoka. Ukázalo se, že telefon nemá nikdo, a tak budeme muset volat z budky. Tam nerad volám, protože jsou vždycky rozbité a žerou peníze. Tak jsme se v půl třetí sešli u obchodního domu a vyrazili do parku, u nějž je telefonní budka. Hodili jsme do přístroje korunu a zvedli jsme sluchátko. Vytočili jsme číslo. Naštěstí telefon fungoval. Telefon u učitelky zvednul její muž a my jsme mu řekli, že „chceme mluvit s paní učitelkou“. Tak jí zavola. Přišla za necelou čtvrt minutu a ptala se nás, co chceme. Spustili jsme, na čem jsme se dohodli. Když jsme to dořekli, zaklapli jsme sluchátko. Vesele jsme se na sebe podívali. Ráno, když jsme šli do školy, jsme byli zvědaví, jestli telefonát zbral. Druhou hodinu byla němčina a my jsme se na ni výjimečně těšili. „Co si to dovolujete ke starším osobám?“ uvítala nás učitelka. Pak nám dala napsat tisíckrát „Za korunu nemám volat své paní učitelce. Mám si za to koupit něco hezkého. A teď si

slíbím: toto, co jsem provedl, se už nikdy nestane!!“.

„Tedy to jste mě strašně tedy zklamali. Tedy já vás tedy učím, vynakládám na vás svůj čas, který bych mohla využít tedy třeba na zahrádce nebo u pletení. Tedy ať se to nikdy neopakuje!“ řekla nám ještě.

Tu hodinu jsme byli my, spolek PUN, všichni zkoušení. Sakra, že my jsme se do toho telefonu představovali!

Kateřina Komorádová

Budme

Přijď. Se sluncem v kapse
a fialkou na dlaních setři ranní slzu,
co zůstala mezi čtyřmi plátky
fialového NIC
vonícího létem, zarostlou loukou
a vášní tvých rtů.

Přijď.
Posaď se ke mně a zapomeň
na včerejšek plný bolesti,
nejistoty
a nekonečných otázek.

Co je nám do odpovědí!

Jen přijď
a buď se mnou.
Budme.
Tiše, skromně, spolu.
Kde vítr nám čechrá vlasy a
list s otiskem podzimní rtěnky
pomalu sklouznul nám k nohám.

Skládačka

Nechte mě psát!
Jenom psát a psát,
skládat písmenko za písmenkem,
slovo za slovem...
a zaplnit tak prázdnou stránku,
bílou jako parte našeho setkání,
s ohnutým rohem a zkrabatělou kapkami
slz.

Jen mi nějak docházejí slova – jak to všechno říct?

Podívej se mi do očí a pochopíš.
Nakloň se ke mně blíž a uslyšíš.
Dotkni se mé dlaně – a pak ucítíš.

Souboj

„Porušila's pravidla,
překročila hranice –
pro tebe, holčičko, už hra skončila!
Vytas kord a braň se!“

Pomalu vyndám ruce z kapes a
otočím je dlaněmi vzhůru –
jsou bílé, jemné, prázdné...

Podívám se svědomí do očí.
Na vteřinu mě oslepí paprsek slunce
odražený od špičatého kordu,
namířeného přímo na mě.

Přistoupím blíž –
a v tom okamžiku cítím palčivou bolest
rozlévající se v mém hrudníku.
Řezavá bolest –
jako když vás někdo probodne
rozžhavenou jehlicí...

Pevně stisknu rty a udělám
další krok vpřed.
Kord mnou prostupuje hladce,
bez sebemenšího odporu.
Jen ve vrcholné fázi se zastaví.
Těsně před srdcem.
S tím, jak ve mně mizí,
se ze mě pomalu vytrácí síla,
všechny nenaplněné touhy, sny a přání,
jen odhodlání zůstává!

V očích zděšení, otazník, zlost i nenávisť,
když zaskřehotá:
„Boj, nebo vysvobození?!“

Zvednu hlavu, těžce se nadechnu –
a dokonám rozhodný poslední krok vpřed.
Hrot kordu prorazí hrází srdce.
A v jediném okamžiku cítím dvě věci najednou:
nesmírnou lehkost,
řekla bych nesmírnou lehkost bytí,
a také horké vlhké cosi,
stékající mi po hrudníku.

Svět se začne otáčet vzhůru nohama,
je mi tak podivně
a jako z dálky slyším svůj tichý šepot:
„Boj o vysvobození...”

Kam mizí žluť z tvý palety...

...mezi prsty ji tiskneš rudá horkost stéká přes
dřevěnej okraj a svejma slzama mění
mořskou hladinu
na fialovej stín nočního blues

hořící fénix bije křídla do šedivý klece
svejh skleněnejch očí
a přesto se topí v zemité hnědi

okovy šavlovitýho listoví ho svazujou
do kovový krychle jejíž hrany stříhají
dnešní večer
a s ním celej štětec mokrej bez jediný hvězdy

slepneš jejím žářem nadějí zradou i falší
zapálils oheň to s ním tehdy začala tančit
vášnivý tango
v rytmu naší smrti

Oblohou v tvých očích...

...projel záblesk úterního večera,
kdy jsme roztočili ruletu –

rubínové korálky se tehdy skutálely
na polštář, který voněl našimi těly;
jen zvědavý měsíc nadzdvihoval záclonu
a na hladině uvězněné ve skleničkách se houpaly
noční košile andělíčků strážníčků.

Sladké slzy čokolády padaly mi do klína,
ve kterém jsi zažehl svíci naší lucerny
a který sálal tvými doteky;
a tenkrát poprvé jsem si byla skutečně jistá
tvrdostí země pod bosými kotníky
a absurdností našeho setkání.

Pod oknem se válely chuchvalce ložských stínů,
ze tmy křičelo uražené ráno
a po měsíčním paprsku ti sklouznul do dlaně –
v jeho lesku se odrážel třpyt tvých očí,
ze kterých se sypaly otázky ospalého zítřka.

ANO.

S bílou kůží si pohrává a s bílou kůží obcuje –
symbol nekonečného začátku a konce,
symbol transparentní vzájemnosti,
symbol našich slov,
symbol nás dvou.

Pod slunečním okapem...

...stála nahá.
Z natažených dlaní sálala horkost
poledního žáru nad chrámem
hrdé Hatšepsut
a rozpálené rty pukaly
pod polibky rozbitého zrcadla,
ze kterého se na ni šklebil
obraz prohraných bitev.

Dvakrát její hlava ztěžkla
září měsíční koruny,
dvakrát její tělo zpívalo
krvavou píseň odřikání;

čekala na déšť,
čekala, až bude pršet slunce,
které by z jejího těla smylo stigmata
hříchu.

A pak ji zachvátil!

Hořící Fénix jí vedle zarostlých jizev vyryl
jeho tvář,
ze které tekla pečeť podobná
slzám lásky
a slepovaly střepy ztracených dní.
Rýhami v srdci se jí rozléval
sluneční déšť,
stékající z dřevěného okapu;

pod ním stála nahá a
se zapálenou pochodní uvnitř
topila v kalužích svou minulost.

Martin Groman

Z „humorného“ soudku

Chlapec jel na kole. A jak už to tak patnáctiletí chlapci mají z přemíry energie ve zvyku, snažil se tento hoch zvednout svého koloore na zadní. Při tom se však stalo, že se mu uvolnila řídítka a na jejich místě trčela nyní kovová dutá trubka ostrou hranou vzhůru. Hoch

pozbyl kvapem rovnováhu a zbortil se dopředu. Naneštěstí padal hrudníkem na onu rouru.

Vidělo to přes milion párů očí, téměř všichni se tomu smáli. Že přeháním? Že na tom není nic k smíchu? Že to muselo bolet? Že vy tak bezcitní nejste? Rád uvěřím. Ale – upřímně – dívali jste se na Neváhej a toč?

Z diktafonového SOUDKU

Vedl jsem jednou s někým rozhovor. Položil jsem na stůl diktafon, začali jsme rozmlouvat a popíjet kávu z hnědých keramických šálků. Přišel jsem domů a diktafon pustil. Ozývalo se vrčení elektromotorku, semtam cinknutí šálku o podšálek a kdesi za šumem hustým tak, že by se dal krájet, mizel náš hovor. Diktafon nahrál sám sebe.

Mám si koupit kvalitnější stroj? Nebo ho dávat dotazovanému pod nos? Možná, ale neudělám to. Mám svůj diktafon rád. Varuje a připomíná mi, že je stále dost těch, kteří při rozhovoru věnují pozornost jen sami sobě.

Z politického SOUDKU

Potkal se pan Masařík s panem Havlíčkem a takto spolu hovořili:

„Tolikeré volby, a pořád žádné zlepšení,“ lamentoval pan Masařík.

„Když pořád tam nejsou ti praví, je to samej šlendriján, podfuk, korýtka, blafovačka a mlhožení.“

„Tak tam jděte sám, jste přece šikovnej, školy máte.“

„Však vy byste se tam taky uplatnil.“

„Tak půjdeme do toho spolu.“

„A zazpíváme si tu našů: „Eště tak nebylo by nějak nebylo, bylo zamračené, zas sa vyčasil...“

Ze spisovatelova SOUDKU

Mladý spisovatel F. byl nedávno propuštěn z nakladatelství, nyní hodlá napsat román desetiletí, román, o němž bude za čas možno říci, že formoval svou dobu. Vložil list do stroje a román se rozeběhnul.

„Všechno to vlastně začalo na té schůzi. ... (ne) ... na té diskotéce. Pozval mě tam „zamiňák“ Honza. ... Potkal jsem tam J. V. ... (ne) ... fantastickou blondýnu ... (ne) ... dvě blondýny. Dali jsme si trochu šampaňského ... (ne) ... hodně trávy. Pak jsem se vyspal s obě-

ma, najednou. ... (To je ono, to je TAK generační, tak mladé.) Pak ... pak ... pak jsem se probudil..."

Z fotografického SOUDKU

Kamarád se nám zamiloval, dlouho kolem ní broustil, pak si konečně dali rande. Toho dne se mu svět zdál nádherný, nohy ho nesyly Národní třídou k Národnímu divadlu a ona stála opřená o jakési zábradlí. Kdesi se ozvaly housle, verše se už už draly na jazyk, ona pohodila svou bujnou hřívou a usmála se tak krásně jako ještě nikdy. Již před ní klečel – kamarádův spolužák a fotograf v jedné personě a ona pózovala a pózovala a pózovala.

K tomu divadlu tehdy nedošel, housle dozněly. Za pár dní si koupil foťák.

Ondřej Lipár

***

Kruhy celky

kruhy vyčleněné aby energie byla o to silnější

kruhy rostoucí stoupající překonávající

kruhy tvary modelované zvnějšku zevnitř nesnadno plynule vyrovnaným tlakem

Spoluvytvářím kruhy

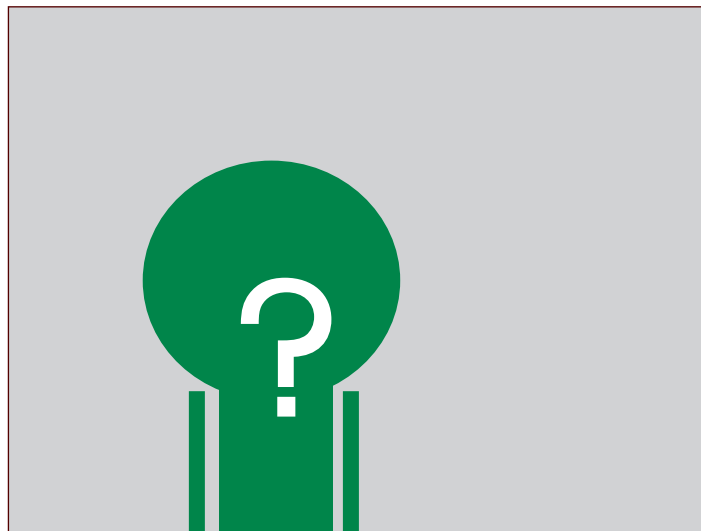
nestal jsem se součástí

stal jsem se kruhem

nepřinesl jsem vklad

jsem kruhem

v kruhu budu nebudu jsem

Petr Štengl

Kolotoč štěstí

Život se dotočil

byl trochu nakřivo

už jsem to pochopil

všechno se ztratilo

a štěstí naposled své trumfy vynáší

tak jedeme dál za kočárem se zapráší

co se tak díváš ty hnusnej nádivo
možná mi vybude pár drobných na pivo
měl jsem ho v hrsti
a při tom zůstalo
pročpak se tváří že vůbec nebylo
vzpomínkama svý rány těžko teď zahojím
tak přijď ty zubatá já se tě nebojím
jenom když počkáš maličkou chvíličku
jen co si naleju poslední skleničku
rád bych si totiž s tebou taky fuk
ale mám pocit že je ti to fuk

* * *

Mrtví hrdinové už z hrobu nevstanou
měli plné ruce života
a plné hlavy umírání
stejně jako ty
překroč už hranice které tě svazují
snílku malé slávy
tam někde dole když se pokorně skláníš
uzříš, že pravda má dvojí tvář
a s prvním poznáním
nebývá nikdy dost

Zlatý déšť

Za okny fouká
a je tam zima
divná doba tohle předjaří
mohlo by se to zdát docela prima
jen jestli se všechno vydaří
sladký veršovánky berou mě u srdce
když koukám na zlatej déšť
ta dívka co ho má ve vlasech
se mi asi jen zdá
tak jak říkám
divná doba tohle předjaří

Laskavá noc

Můj duhový králíčku
už se nám připozdívá
neboj se nic
to velké bílé nahoře
je jen měsíc
vždycky jsem si přál
v době plnoletosti
nakopnout ho do zadku
teď už to nejde
je příliš vysoko

Golem

Prostý jako květ
a slova plná chyb
když objevil svět
pak nevěděl jak žít
nalézac sám sebe
zapomněl na vše kolem
a v tom tichém odloučení
stal se z něho mrtvý
hliněný
golem

Nad ránem

Jednou ve vinárně
bylo skoro ráno
a mládenec měl oči lesklé vínem
od toho lesku
se blýskal i ten jeho saxofon
takže oba zářili jako hvězda
která vyšla nad Betlémem
jedna slečna z toho začala plakat
asi to vzala za špatnej konec
stejně jako číšník
který přišel kasírovat

Ztráty a nálezy

Našel jsem
lesklé muší křídélko
tys mi pošeptala
že ho ztratil čas
díváme se skrz něj
na tu všechnu krásu
stříbrným víčkem
přiklopí nás

Když se mi stýská

Měl jsem dlaň
obrácenou tváří k nebi
ty ses do ní usmála
a mně to sluneční prasátko
zůstalo vězet mezi prsty
když se mi po tobě stýská
pouštím si ho
po zlatých šňůrkách čekání

Nebud' smutná

Jestli chceš být dál pořád takhle smutná
tak tě asi budu muset připravit o panenství
tvého srdce
však nerad se dopouštím násilí
proto ti raději půjdu vystřílet papírovou růži
ale přijde mě to na velké peníze
protože se málokdy trefím
přesně tam kam chci

Jakub Šofar

Všechny dobře špatné adresy, spojte se!

Špatná adresa, ač by se mohlo zdát, že je opakem dobré adresy, tak není. Nebo většinou není. Když o někom řeknu, že bydlí na špatné adrese, tak skutečně někde bydlí, ale stojí to tam za pendrek. Většinou však špatná adresa znamená žádná adresa. Omyl, kiks, nepovedlo se, tudy cesta nevede.

Teď to trochu prokysličím: jiná varianta může být, že je něco bez adresy. Nejde o špatný výkon spojů, jde o přenesený význam, který se v poslední době používá ve vojenské terminologii. Vůbec bychom se měli snažit najít k vojákům cestu, protože jejich badatelé přicházejí nejen s velkým počtem technických vynálezů a zlepšováků, ale dodávají i střelivo třeba českému jazyku. V současném stadiu připravované a testované čtvrté světové války (ta třetí byla zamlčená a promlčená) je nejpoužívanějším termínem asymetrický konflikt. Na jedné straně organizovaná armáda s jasnou, čitelnou strukturou (teritorium, distribuce, síla), proti ní Někdokdo, kdo se proměňuje v Nikoho. Boj s fantomy, geometrie po Lobačavském. Žádné odznáčky na baretu, plánovaná dovolená a hodnostní postup. Většina útoků „nesymetrických“ bojovníků je bez zpáteční adresy, anebo naopak - adresa je téměř všechno, celá země. Jste dostatečně zmateni?

A teď to celé postavím na hlavu. Současný svět, ve kterém je čím dál tím méně místa pro všechny mašibily, pro jurodivce, provokatéry, chronické stěžovatele, je sám o sobě velkou špatnou adresou. Jsme oslovováni vroucnými prosbami a vyznáními, ale k předání poselství nedochází. Nedochází nám to.

To jsem vám chtěl říct.

Kauza Petr Pivovarčík

Dopis pro svatý stolec, do rukou a na mysl kardinálům, prezidentům a králům, soudcům, vládám i poslancům a senátorům, institucím v moci.

Je povinností se starat.

Tato manipulace s mosky musí přestat, jsou to nejhorší zvěrstva páchané na ulicích a domech, když tyto osoby jsou schovány před svými oběťmi a nejsou vidět, stejně jako nejsou vidět satelity.

Mnozí čekají na rozhodnutí jiných, na příkazy. Při prokazování ve vládách vůbec zájmu o děti, a koho si kdo dnes ještě vůbec váží. A proč musím být na svobodě.

Slepí by dnes viděli, proč jim bráníte. V majetku mám i majetek technologie a to i na pomyslení i s virtuální realitou, to vše zneužívat a ignorovat, a to i s prorokováním. A to pod trestem k datumům. Když se věřící nepostarají a to není poplašná zpráva.

Má práce nejde naprogramovat do mosku. Už vysílá MTV a miliony novinářů šíří poznání na celém světě a mají to ověřené z éteru.

Také mám v prorokování umělá lidská těla nedalekou budoucnost. Jediná cesta rozvoje na staletí dopředu. Zjistěte si zda vám vedení Pivovarčíkem něco přinese. Přijďte o sluch, schudnete snad, už vám poznání něco dalo.

Já navazuju na vedení z historie a vy víte, že věčně vládne jen Bůh. A také víte, že se Bůh zjevil skrze Ježíše Krista.

Nenechte se unášet filozofií EU a USA s pohrdáním lidma a životem. Současný stav je klamání. Údělem lidí není zlo a já jsem stále bit, vyvolený.

*Petr Pivovarčík
(doslovný přepis)*

Přijaly podatelny (dle razítek)

- Ministerstvo spravedlnosti ČR (28. 5. 2004)
- Kancelář prezidenta republiky (28. 5. 2004)
- Arcibiskupství pražské (28. 5. 2004)
- Národní divadlo (28. 5. 2004)
- Úřad vlády České republiky (28. 5. 2004)

Součástí kauzy je Záznam o přijatém podání sepsaný ve smyslu ust. par. 4 vládní vyhl. č. 150/58 Ú. 1.

Praha dne 8. 6. 2004

Předmět jednání: Okrádání a věznění

Jsem již 6 let poškozován na zdraví, jsem zapojen do sítě satelitního dozoru. Jsem nucen k nedobrovolné komunikaci s centrálou BIS. Jsem okrádán o duševní majetek. Tedy o informační technologie a lékařské technologie za miliardy EURO. Informační technologie jsou zneužívány na dozor většinové populace po celé planetě. Jsem vyčerpáván a donucován k sebevraždě a ke zhroucení. Většina populace je dozorována přímo do mozku. Zveřejnil jsem a doložil fyzickou přítomnost boha a datumy k ukončení života na zemi, když se věřící neubrání. Technologii mi vzali při leti-

tém mučení z hlavy pomocí satelitů při tom zjistili že jsem vyvolený. Pod dozorem je paní Benešová z nejvyššího státního zastoupení i pan prezident.

Ještě jednou: beta verze čtvrté světové války se ladí, na dobrých adresách žijí špatní adresáti. Asymetricky nám to nedochází.

Viki Shock

Paměti Viktora Prause – alkoholika eléva

Redakční poznámka na úvod

Deset stran rukopisu formátu A5 nadepsaných titulem P. S. A. (aneb Paměti starého alkoholika) bylo nalezeno koncem ledna 2007 v krabici se skrumáží nepotřebných věcí, určených k vyhození. Dílko bylo sepsáno zřejmě v roce 1991, nejpozději v roce 1992. Autorovi bylo tedy v době vzniku textu šestnáct, maximálně sedmnáct let. Děj této autobiografické „prózy“ je však situován již do roku 1990, kdy se na venkovských metalových zábavách započala autorova dodnes trvající úspěšná alkoholická dráha, přičemž tehdy autor skutečně užíval pseudonymu hlavního hrdiny rukopisu, tedy Viktor Praus (počátek užívání pseudonymu Viki Shock se datuje až od ledna 1994), a kdy byl učněm v oboru mechanik opravář pro stroje a zařízení v ČKD Harfa v Praze-Vysočanech. Autor zjevně zamýšlel v psaní rukopisu pokračovat, jak o tom svědčí původní název, leč nestalo se tak (de facto se jedná o pouhé torzo nikdy nenapsaného veledíla!). Z toho důvodu jsem také změnil titul dílka. Označení „starý alkoholik“ je v souvislosti s patnáctiletým chlapcem přinejmenším hodně nadsazené, ne-li přímo nelogické. I pokud by bylo nakrásně myšleno jako básnická licence, přesto by pak, to si přiznejme, vyzníval tento výraz přinejmenším velmi naivně až prostoduše. Při prepisování do počítače jsem opravil hrubé chyby (kterých bylo v rukopisu překvapivě početně), a kde si to žádala nesrozumitelnost popsané situace či nenávaznost v ději, tam jsem text stylisticky upravil či doplnil, např. místopisně atp. Výsledný text je tedy o něco delší než originál, což ale vůbec není na škodu, spíše naopak.

Dr. Richard Hooligan, únor 2007

Část I. – Venkov

Do svých patnácti let jsem alkohol skoro vůbec nepil. Pivo jsem přímo nesnášel. Bohužel (nebo bohudík) jsem jezdil o víkendech s rodiči na chalupu do Markvartic u Sobotky. Všichni moji tamější kamarádi byli o rok či dva starší než já. Scházeli jsme se v klubovně, kde jsme většinou hráli ping-pong. Až jednou... Bylo to na konci dubna a pálily se čarodějnice. Šel jsem za kamarády do klubovny a zjistil, že tam chlastají. Chtěli do mě také nalít nějaké to pivo, ale to se jim nepodařilo. Poté, co jsem ochutnal meruňku a víno, přivlastnil jsem si flašku zelené, která mi zachutnala. Domů jsem přišel asi ve dvě hodiny ráno v povznesené náladě.

Po tomto prvním „tahu“ se dlouho nic nedělo. Až začaly prázdniny a já se přesunul s rodiči na chalupu na celé léto. Každou sobotu se v Obrubech konala metalová zábava. Prvně jsme se tam vypravili na skupinu Diesel, která hrála převážně vlastní tvorbu. Bylo nás asi dvanáct a většina z nás tam byla na kolech. Nesmím zapomenout, že Aleš Holčíčka, přezdívaný Alois, slavil ten den narozeniny a na zábavě dostal darem dvě

(ne)
mluv

flašky meruňky. Míla Jabůrek mě tam tehdy naučil „pařit“. To se člověk zařadil do první řady před klandr, který odděloval pódium od publika, pak vysunul před sebe levou ruku (což mělo znamenat, že drží v ruce krk elektrické kytary), zároveň rychle kmital zápěstím pravé ruky přes kapsu u kalhot, přitom prudce házel hárem nahoru a dolů a k tomu se ještě houpal do rytmu bicích přes klandr a zase zpátky jako kyvadlo. Nutno dodat, že já žádné háro neměl. Nosil jsem napomádaného delšího ježka, takže jsem svým účesem spíše než metalistu připomínal hudebníky z kapely Duran Duran či punkera začátečníka. Na lavici, kde jsme seděli, když jsme zrovna nepařili, se staval komínek z plastických kelímků vypitých pív, kam jsem zrovna nějak výrazně nepřispěl. Pokoušel jsem se tam sbalit jednu sousedku, která byla asi o rok starší než já, ale po vypití dvou pív jsem byl namol. Tenkrát jsem si ještě myslel, že mi pivo moc nechutná. Ale, jak se později ukázalo, byl to omyl!

Na druhou zábavu jsme se vypravili do vsi Petkovy na Sadu. Nebylo nás už ale tolik jako minule. Vlastně jsme byli jen čtyři: já, Alois, Míla Jabůrek a Marek Karel přezdívaný Káďa. Sada hrála většinou převzaté písničky od skupin Helloween, Accept, Metallica, Kiss, Bon Jovi, Judas Priest a dalších. Asi tak polovina songů byla přetextovaná do češtiny. Tak například ve Were not gonna take it od Twisted Sister se v refrénu zpívalo: „Věna kouří klejky, když má krmit bejky...“ Druhá polovina songů se zpívala anglicky nebo spíš svahilsky. Jeden z kytaristů měl plnovous a nosil bílý hábit od hlavy až k patě, a proto se mu říkalo Arab. Ten den mi to sálo. Pil jsem asi druhé pivo, když zpěvák zařval: „A teď hraje Ozzy, pro všechny holky, co maj velký kozy!“ a skupina spustila jeden z Osbourneových hitů. Nálada se mi stále zvyšovala. O přestávce byla vyhlášena soutěž o nejrychlejšího exona či exáče na pódiu. Zkrátka šlo o to, vypít celé pivo co nejdřív, takzvaně na ex. Přihlásili se asi tři nebo čtyři borci. Od nás to byl Míla Jabůrek. Soutěž vyhrál nějaký šílenec, který si pivo prostě jen prolil chřtánem a trvalo mu to pouhé

tři sekundy. Já nakonec vypil pět pív a přispěl kelímky ke stavbě našeho komínku. To byl tenkrát můj dlouho nepřekonaný rekord. Kvůli mému netypickému účesu jsem od několika neznámých ortodoxních metalistů dostal přezdívku Urson, což je prý kanadský dikobraz. Chvilí ti burani koketovali s nápadem, že mě vhodí do popelnice, ale naštěstí k tomu nakonec nedošlo. Ke stolu si k nám přisedly nějaké holky. Za chvíli skoro všichni odešli pro pivo a já tam zůstal s jednou pěknou, i když trochu starší holkou. Hned jsem jí začal vykládat, že se mi líbí a podobné kraviny. Už ani nevím, co na to říkala.

Dny mezi zábavami jsme vyplňovali takzvanými táboráky. Za klubovnou jsme měli ohniště, a tak jsme v něm vždycky rozdělali oheň a přitáhli si k němu basu pív a zapnuli kazeťák. Toto mé táborákování však jednoho dne skončilo, když jsem nedorazil včas domů. Přišla si pro mě matka, a když zjistila, že jsem opilý, trochu mě profackovala a pak jsem s ní schlíple odkráčel domů. Jindy nám Míla v klubovně po pár pivech přezpíval Železného muže od Black Sabbath v češtině, což jsme do té doby neznali. Rozkročil se uprostřed místnosti, v ruce imaginární kytaru a rytmicky vyřvával: „My jsme Black Sabbath, utíkáme z Ruska na západ! My jsme Sabati, utíkáme z Ruska nahatí! Je tam strašidlo, drží v ruce srp a kladivo! Stromy poráží, ženský jako soudky naráží! My jsme Black Sabbath, nás se musí každá kurva bát!“ Vzpomínám si, že to na mě tehdy hluboce zapůsobilo.

Na průběh jednotlivých zábav už si moc nepamatuji. Víím, že jsme kromě Dieselu a Sady byli ještě na Heveru, Metalíze a Irasu a většinou jsem si dal čtyři nebo pět pív (desetistupňových). Docela dobře si vzpomínám na zábavu v Petkovách u lesa, kde jsme zažili skupiny Iras, která hrála kromě několika převzatých věcí hlavně svůj vlastní repertoár, přičemž se jednalo o takové malé morality. Vybavuje se mi jedna jejich písnička, která začínala slovy:

„Ujel mi vlak, co dělat mám? Nákladních vlaků je dost...“. A v refrénu se pak zpívalo: „Záchranka houká, letí, co to dá, se mnou to špatně vypadá...“, neboť hlavního hrdinu písni přejel nákladní vlak, když z něj seskakoval, z čehož jasně vyplývalo, že by mládež neměla takto hazardovat se životem. Při dalším jejich kousku Rakovina plic, jsme si s kamarády slibovali, že přestaneme kouřit, a někdo dokonce zahodil krabičku cigaret značky Clea pod stůl (později ji samozřejmě zase nenápadně sebral). Kromě piva jsme se v Petkovách posilovali také tlačenkou s chlebem, do čehož investoval každý celých šest korun. Kádovi ale spadla tlačinka na zem a já se mu začal posmívat, že má tlačinku s jehličím, protože mu upadla zrovna na utrženou větev opodál rostoucího smrku. Kádu jsem tím dost vytácel. Když jsem byl trochu v náladě, chtěl jsem jít balit holky, ale ne sám, jenže se mnou nikdo nechtěl jít. Káda sice říkal, že se mnou půjde, jen co „udělá tohle pivo“. Jenomže když ho dopil, šel si pro další, a tak to šlo pořád dokola. Pak jsem se na něj nasral a prstem jsem mu sestřelil žvejkačku z kelímku. Káda se rozzuřil jako tur a začal mě honit. Nevím, co mě to napadlo, začal jsem vykřikovat: „Karel je teplý!“ To naštvalo Kádu ještě víc. Bohužel náš stůl byl u asi dvoumetrového svahu, a jak jsem běžel kolem stolu, smeknul jsem se a zahučel dolů. Když jsem vylezl zpátky, byl jsem celý zamazaný od hlíny, trávy, jehličí a šišek. Všichni se mohli potřhat smíchy. Akorát Káda mi tu tlačinku a žvejkačku dodneška neodpustil. Na této zábavě jsem také dostal přezdívkou Praus, to když mě Alois představoval nějaké nahluchlé či nablblé holce, která asi ještě neslyšela jméno Viktor. Alois jí to jméno chtěl více přiblížit, vysvětlit, a tak řekl: „Jmenuje se Viktor, jako ten herec z televize Prajs nebo Praus nebo jak se jmenuje.“ A od té doby mi kamarádi neřekli jinak než Praus.

Zbývalo už jen jedenáct dní do konce prázdnin, když se v Sobotce pořádal jarmark. Do rodiště Fráni Šrámka a K. V. Raise jsme přijeli někdy odpoledne. Na náměstí nás čekal krásný pohled na cisternu plnou gambrinusu. Sluníčko svítilo a my jsme chlastali poblíž cisterny na jedné z mnohých zde stojících lavicích, které se prohýbaly pod nápořem ohromného množství lidstva. Když k nám přišli pan a paní Jabůrkovi, vedle mě sedící Míla trochu znervózňel. „Sajete, chlapci, sajete? Jen si dejte!“ povzbudil nás usmívající se pan Jabůrek a pak odešel. Jeho postoj Mílu uklidnil, a tak jsme sáli vesele dál. Když jsme si šli z náměstí k Aloisovým příbuzným pro naše bicykly, měl jsem v sobě tři piva. Bylo mi trochu divné, že když jsem vlezl na kolo, tak jsem z něj hned spadnul. Napodruhé už to vyšlo. Do Obrub jsme dojeli brzo, byla to skvělá zábava. Když jsme k půlnoci odjžděli, měl jsem v sobě šest piv. Jeli jsme se ještě podívat do Sobotky. Silnice se tím směrem za křižovatkou u Horního Bousova svažuje prudce dolů. Právě jsem ten kopec pomalu sjížděl, když se najednou okolo mě někdo prohnal závratnou rychlostí. Byl to Káda, který ten den vypil pěkných patnáct kousků. Zaslechl jsem jeho šílené volání: „Pozóóóó!“ Pak se ozvala rána. Káda to napálil do Aloise, který měl následkem toho zdemolované kolo. Když jsme se doplahočili do Sobotky, cisterna s gambrinusem už byla prázdná. Všude bylo zavřeno a pivo nebylo. Jenom Míla s Kádou někde sehnali jakési slitky. Cesta ze Sobotky do Markvartic byla plná karambolů. Například Káda se postavil bicyklem napříč silnicí. Já si ho v té tmě nevšiml a načoudil to do něj. Ten maník se tomu ještě smál. Když jsme vyjeli bousovský kopec, Míla spadnul z kola. Já jel vepředu a najednou jsem uslyšel ránu. Míla byl na zemi. Podle očitého svědka, který jel za ním, prý Míla zpomaloval a zpomaloval, až se úplně zastavil, chvilíčku, ale jen úplně maličkou, prostě stál a pak sebou žuchnul na zem. Usnul totiž na kole. Ve Spařencích v čekárně jsme si odpočinuli. Pak jsme zjistili, že nám Míla ujel. Asi ho probral ten pád.

A pak přišla poslední zábava. Obruby – Sada! Jako obvykle to byla skvělá show. Arab bravurně kouzlil na kytaru sóla světoznámých muzikantů a svahilštinou jsme si všichni zazpívali se zpěvákem refrén hitu Kissáků Crazy nights, který zpěvák začal obligátním: „Cunááájt...“ Dal jsem si pět piv a pak ještě nějaké bílé víno. Nebylo mi moc dobře. Když jsem šel na hajzl, viděl jsem nějakého maníka, jak se svíjí na zemi. Evidentně mu bylo špatně. Ale přišel k němu Míla a dělal mu instruktora v blití. Říkal mu, ať si strčí prst do krku, že to hned vyletí. Moji kamarádi byli v tomhle docela kovaní. Pili a pili, a když se jim udělalo špatně, šli to „vyhodit“ a pak zase pili dál. Měli dokonce svá oblíbená místa. Z legrace jsem říkal Kádovi, ať si na to své dá ceduli s nápisem Tady je Kádovo!, aby mu tam nikdo jiný nechodil. Na zpáteční cestě Míla poněkud zameškal. My už dávno odpočívali v čekárně v Bousově, když on teprve přijížděl. Za Mílou, který jel prostředkem silnice, se objevilo nějaké auto. Volali jsme na něj: „Pozor, auto!“ Míla sjel prudce ze silnice rovnou k nám, ale protože mu nefungovaly brzdy, zastavil se hlavou o železný sloup čekárny. Byla to strašná šlupka, dost jsme se tomu nasmáli. Míla se brzy vzpamatoval a jako obvykle nás pak předjel a byl doma první. Já jsem doma nějak nemohl usnout. Když jsem zavřel oči, všechno se se mnou pořád točilo, připadal jsem si jako kosmonaut na testech v Bajkonuru. Tak jsem otevřel okenice a okno a vystrčil hlavu ven, abych se nalokal čerstvého vzduchu a v tu chvíli ze mě vylítla šavle. Poprvé v životě jsem se poblil po alkoholu. Hned se mi ale udělalo líp a pak jsem spal až do poledne jako zabitý. Bylo mi ale divné, že po probuzení se mnou matka vůbec nemluvila, zato se tvářila dost nasraně. Otec mi později vše vysvětlil. Pod mým oknem totiž stála lavička, kde nechala matka přes noc vyprané prádlo, které bylo ráno samozřejmě komplet poblité. Matka mi pak řekla, že jsem alkoholik. A tak se skončily mé prázdniny.

Část II. – Praha

V září se už žádné metalové zábavy nekonaly. Jednou byla zábava v blízkém Hřmeníně, kam jsme se vypravili tzv. pěškovusem, ale hrála tam jen dechovka, takže to stálo za prd. Alois se tam spráskal jako dobytek a ani nevěděl, jak se dostal domů. Míla byl taky na šrot, a ačkoli se mu někdy přezdívalo Roger podle maratonského běžce z Etiopie Rogera Mily, tentokrát jsem ho musel celou zpáteční cestu táhnout já.

Ani nevím proč, ale rozhodl jsem se, že se ožeru v týdně v Praze. Domluvil jsem se na to s mým spolužákem a kamarádem Vlastíkem Pšendou, který se často chlubil, že jeho otec byl majorem StB a nyní pracuje v Úřadu pro ochranu demokracie. Došlo k tomu v úterý. Byl zrovna sudý týden, takže jsme místo školy měli odborný výcvik v dílnách, kde se končilo asi kolem druhé hodiny odpoledne. Zamířili jsme k Vlastíkovu bydlišti do Ďáblic, kde jsme si u Dortmanova stánku dali každý jednoho hamburgera, jednu velké hranolky s tatarskou a jednu žlutou limonádu Olympus. (Zdejšímu prodáváči, jímž byl starší vousatý pán, jsme přezdívali Dortman, kvůli legrační kuchařské čepici ve tvaru dortu, kterou nosil na hlavě.) Po jídle jsme chtěli přikročit k akci. V hospodě by nám asi nenalili, a tak jsme se rozhodli pro nákup tvrdého alkoholu v samoobsluze, kam chodil Vlastík pravidelně nakupovat. Tentokrát tam koupil placatci vodky a rumu, s nimiž jsme zamířili k Pšendovi domů. Vlastík vytáhl z baru dvě půldecové sklenky a šli jsme na to. Nejdřív jsme vypili rum, který nám ale vůbec nechutnal. Ptal jsem se Vlastíka, jestli nemají nějaké lihoviny jeho rodiče. Říkal, že becherovku, ale to jsou prý bylinky. Poručil jsem si panáka, kopnul ho do sebe a musel jsem dát Vlastíkovi za pravdu, že to chutná jako bylinky, tfuj, hnus! Vlastík zatím vytáhl nějakou brožurku o škodlivosti alkoholu, kde se ale hned v úvodu psalo, že pití alkoholu má pro člověka i nějaké dobré vlastnosti. Například ještě v první světové válce se vojáci před útokem na bodáky tvrdým alkoholem notně posilovali, aby pak šli do zteče odvážně a radostně a mohli tak slavně zvítězit nad nepřítelem. Zbytek brožurky už Vlastík nečetl, ale tato úvodní pasáž nás v našem konání ještě více povzbudila, takže jsme otevřeli další placatku. Vodka už nám chutnala. Když jsme ji dopili, byli jsme namol. Váleli jsme se po zemi a smáli se jako šílenci. Pak jsme zatelefonovali spolužákovi Kodarovi. Zvedla to jeho matka, tak jsme ji poslali do prdele. Taky jsme asi třikrát telefonovali Havlovi a nadávali mu, ale asi to nebyl prezident, protože Vašků Havlu je v telefonním seznamu moc. Vlastík přitom dal k lepšímu historku, jak jeho otec jednou zatýkal Havla, který byl úplně ožralý a spal na záchodě s jednou nohou v míse. Pak Vlastík vyskočil a začal řvát, že lítá. A skutečně – jeho obtloustlé tělo s rozesmátým kulatým obličejem letělo chvíli vzduchem. Přistání na podlaze bylo poněkud tvrdší, ale to Vlastíkovi nevadilo. Nevím, co mě to napadlo, ale otevřel jsem okno a začal vyhazovat prázdné lahve ven z osmého patra na ulici. Vlastík se mě snažil zadržet, ale to už nešlo. Hrozně jsme se tomu smáli. Potom jsme chtěli jít ven, ale Vlastík upadl jak dlouhý tak široký v úzké chodbičce z pokoje do před síně a úplně ji zablokoval. Nakonec jsme se přece jen ven dostali. Šel jsem koupit do samošky ještě jednu placatku vodky. Tu jsme pak načali v podchodu cestou na zastávku. Pak jsme jeli tramvají a pořád jsme se smáli. Dostali jsme nápad, že zajedeme navštívit spolužáka a kamaráda Roberta Kvítka, který bydlel kousek od Florence. Když jsme k němu dorazili, neměl z nás moc velkou radost. Šel jsem se k němu do koupelny opláchnout a najednou jsem cítil, že padám jakoby v mráкотách, a nedalo se s tím nic dělat. Spadl jsem do prázdné vany a udeřil se silně do hlavy. Vlastík se mě snažil vyprostit z vany a dával mi napít vodku se slovy: „Napij se, to tě postaví na nohy.“ Napil jsem se a opravdu jsem stál. Vlastík mě totiž zvednul. Za chvíli jsme od Kvítka vypadli. Mezipatra jsme brali po skocích. Úplně jsme litali a měli jsme z toho radost. Od Kvítka jsme zamířili na pěší zónu. To už se Vlastíkův stav vracel trochu k normálu, kdežto já byl ještě namol. Když jsem přecházel silnicí před Obecním domem, spadla mi taška na zem. Zvednul jsem ji a málem mě přejelo auto. Měl jsem ještě tu drzost, že jsem hlasitě zdravil policajta, který tu řídil dopravu. Pak mi Vlastík koupil zmrzlinu. Hned jsem s ní ohodil nějakého dědka, a tak jsme odtamtud radši rychle zmizeli. Vlastík se obětoval, že mě dopraví domů, protože to nevypadalo, že se tam sám dostanu. Na Muzeu jsme vlezli do metra. Když hlásili stanici Vyšehrad, začal Vlastík dělat paniku a volal, že máme vystupovat. Když jsem mu řekl, že až příští stanici, tak jsme se oba rozesmáli. Lidi se na nás dívali jako na exoty. Vylezli jsme na Pražského povstání a já potřeboval nutně na záchod. Tak jsme vlezli do suterénu nejbližšího domu, kde jsem se vychcal, zatímco Vlastík měl hlídat. Z blízkého bytu vylezla nějaká bába a nadávala mi, takže Vlastík rychle utekl ven, ale mně to bylo fuk. Vlastík mě doprovodil skoro až před náš dům, kde se se mnou rozloučil a já šel domů. Bohužel nám nejel výtah. Tak jsem musel jít pěšky. Ve třetím patře už jsem toho měl dost. Zbývalo mi jen jedno patro, ale já už nemohl dál. Sednul jsem si na schody a hodil šavli. Netrvalo dlouho a už u mě byl domovník, který mě zvedl za flígr a odtáhl o patro výš k nám domů, kde vynadal mým rodičům, že mají syna alkoholika. Byl jsem mu velmi vděčný. Ne za to, že vynadal rodičům, nýbrž za to, že mě dopravil domů. Sám bych se tam totiž ten den už určitě nedostal.

Redakční poznámka na závěr

A tady náhle rukopis končí. Kladete-li si otázku, kam by se děj dále ubíral, jaké by asi byly další osudy hlavního hrdiny, pak vám mohu alespoň trochu napovědět. Je prokázáno, že Viktor Praus ten večer, kdy byl přitážen domů domovníkem, „šavloval“ ještě mockrát, a dokonce ještě i druhý den ráno, takže odborného výcviku se ten den nezúčastnil. V zamýšleném rukopisu nemělo jistě chybět vylíčení letních prázdnin roku 1991 včetně průběhu dalších opileckých dobrodružství na zábavách. Namátkou zmiňme třebas Sobotecký jarmark, kde se Praus po pivu a vínu opil tak, že mu kamarádi na kolech nechtěně ujeli, neboť jim nestačil, cestou do Starých Hradů na diskotéku. Tam se Praus nakonec dostal také, ale dodnes se neví, zda jel přes Horní Bousov, či přes Rakov, neboť měl tzv. okno a na místo samé dorazil notně pomlácen. Kolikrát cestou spadl z kola, se dnes už nedozvíme. Neměl zde chybět ani popis průběhu slavné výstavy, která se na pražském Výstavišti uskuteční vždy jednou za sto let, a na níž přijeli Prausovi kamarádi z venkova Alois Holčíčka a Ota Smíšek. Na výstavě pak tito zakoupili Prausovi láhev vína značky Divous, kterou jmenovaný vypil téměř sám, následkem čehož nechtěně opustil své kamarády, když se byl ještě předtím svezl s nimi na horské dráze, a dostal se domů nevěda jak, kde si ustlal ve

vaně napuštěné vodou, zatímco kamarádi byli v Praze úplně ztraceni. Hypoteticky se v textu mohla objevit i zmínka o existenci „hudební“ skupiny Jiras, kterou téhož roku Praus založil s Vlastíkem Pšendou, protože Vlastík dostal k Vánocům malé klávesy Casio, a o tom, jak probíhaly zkoušky a nahrávání po konzumaci tvrdého alkoholu, ale to už bychom byli na tenkém ledě spekulací, protože žádný psaný záznam z těch dob už nebyl pořízen. Važme si tedy alespoň tohoto torzovitého svědectví, jež je nám milostivě k dispozici.

Dr. Richard Hooligan, únor 2007

Štefan Švec

Bůh

Dneska v sedm mi prozřetelnost lišácky naznačila,

že jsem bůh

Bůh

– Smysl světa, jediná pravda, absolutní soudce

Jiný než ostatní

– No nedivte se...

Jsem moudrý, spravedlivý a talentovaný

Mám srdce, cit a řidičský průkaz

– Tak proč bych sakra zrovna já nemohl být Bůh?!!

Obrátím vás vzhůru nohama a kotníky vám přirazím k uším, vy zrůdy zmršený, jestli vám ty uši zmrznou, tak vám je klidně utrhnou, kretění, srazím ti obě palice dohromady, ty blbá dvojko zamilovanejš, omlátím o vás támhleto zatracený dítě, všichni...

Obracení tramvají nebylo už dokonáno, protože v prodejně hudebnin neviděla babička s obrovitánskými brýlemi dvě hodiny svět a radovala se z Daniela Hůlky ve sluchátkách, která jí pak vyplí.

Metastázy

Tahle veselá báseň

je o dívce, která vnímá jen pár minut denně

tak jasných minut, že jasnějších není

je o dívce, která

ví, že je plešatá a její chlapec to vidí

i když se směje, aby ji utěšil

Tahle veselá báseň je o dívce

které se varhánky polštáře táhnou zpod utopených uší

je o dívce bez prsou

dívce, která už nemusí bojovat s nadváhou

Tahle veselá báseň

24. 11. 1998 – Lidem jdoucím proti mně po Václavském náměstí

Pěstí do ksichtu, všem bych vám dal pěstí do ksichtu, vy mizerný ubožáci

Tobě, ty hnusná babo s hermelínovou čepičkou

Tobě, vytlemenej kříple v zelený bundě

Kopnu tě do koulí, bažante v zimní uniformě

Nacpu ti tu šálu do tlamy, rašple čtyřicetiletá

Uřežu vám palice a vrazím vám je do držky, paznehti

Nos se ti rozplizne po ciferníku, ksichte zakulacenej

Urvu ti kotlety a spolýkáš vlastní zuby, idiote

Po vlastní paruce ti bude dupat temeno, babo

je o dvacetileté dívce
která usíná každou chvíli naposled
ke které nepouštějí děti
která sama vypadá jako dítě
a močí do prostěradla

Ošklivým slečnám

Vy, plné snů ze slzami rozdrásaných nocí.
Vy, obrazy zrcadel z modliteb nevyslyšených.
Vy, ztracené světu a ztracené ve světě.
Vy, pýchu polykající.
Vy, mrtvé už panny čekající na zázrak.
Vy, nešťastné Julie nepohlazené nemilované.
Vy milujete.

Což nevidíš Bože jak zelené nože se do dlaní boří a Řím žízni hoří
Tvá trpytivá víra co v písni se svírá se ke zmiji svíjí a krev očím vpíjí
Do červánků sytých jak košile zbitých jim bubny už víří a sto pušek míří
Tam u kůlu s páskou jen vztek s tmou a láskou se loučí a dýchá vždyť smrt bývá tichá tak
Pal!

Óda na svět

Jen krev a špína, pot a hnís
jak svátost tečou z mrtvých krys
a hmyzuvěrnou otčinou
jde mrzák za svou vidinou

Tím mrzákem věz chlapče tys
zřels oběšencův křivý vis
Znáš nekonečný tupý sval
co šedožlutou lásku sklál
Čets roztomilý dábla vlys
co cení játra na pastis
Víš miluješ že zbytečně
než soulož přijde konečně
Máš tušení, že kryptohryz
už žere v masce Kafkův spis

Snils o sobě co králi slov
než oko sklovnul myšilov
Noc protančila hmyzí miss
smíš ochutnat jí každý rys
a voda v pánvi klenuté
ti zvedne ego netknuté
Pláč o kamenné oko křís
řve o bolesti setlý tis
chceš chlastat, pít, a nemáš čím
znáš úsměv světa, rveš se s ním
a pohazuješ lásku psům
- jdu žít, jsem Bůh, tak noste rum!

Závidím bláznům
když věří, že jsou milováni
Závidím stínům
že ví, kam padají

Závidím dětem
že umírají znenadání
Závidím lásce
že šeptá potají

Závidím křidlům
že netuší kam zítra letí
Závidím nocím
že můžou tiše snít

Závidím krokům
že dál a dál jdou bez ustání
Závidím spánku
že nezná nezná klid

Prázdné
stránky
něčím
zaplnit!

Svět
Mír!

Nejhorší díl Rychlých šípů

1.

Kreslený seriál Rychlé šípy netrpí výraznou nevyrovnaností, třebaže se, když se jím pročítáme dál a dál, některé motivy vracejí i opakují. Dochází ale přitom vždycky spíš k faktickému doplnění, či dokonce napravení nedostatku. Míním (třeba) situaci v příběhu A, kdy je zřícení sněhu se střechy důvodem k řádné švandě (díl ze 7. 1. 1948), v kontrastu s pozdější situací B, kdy totéž ohrozí Jindru Hojera na životě (díl z 10. 2. 1948), anebo mám na mysli moment X, ve kterém je normální uspořádat závod cyklistů na silnici i za plného provozu (20. 5. 1939), kontra moment Y, kdy Mirek Dušín chlapcům pouze stroze připomene, že dva cyklisté přece nesmějí vedle sebe nikdy ujíždět (až červen 1971). V druhém připomenutém případě nutno dodat, že „X“ psal Foglar už koncem třicátých let, kdy byl provoz ještě minimální, což ho omlouvá. Teď už

však upřeme oči na v titulu zmíněný vůbec „nejhorší příběh“...

Nelistujte! V souborném vydání ho ne-najdete. Jaroslav Foglar totiž sám dobře věděl, že jeho kvalita je bídna, a tak si započítání tohoto dílu do celkových 316 stránek nepřál. Situaci ostatně sám nezavinil, má ji na svědomí komunistický převrat. Pouze ve dvou odstavcích se jí zabývá Václav Nosek – Windy v monografii o foglarovkách Jestřábí perutě (1999). K čemu tedy tehdy vlastně došlo?

V létě 1948 bylo ústředím Svazu české mládeže rozhodnuto, že dva časopisy pro mládež jsou pro jednu zemičku až příliš, a tak byly Junák (šéfredaktor Jaroslav Novák) a Vpřed (šéfredaktor Jaroslav Foglar) sloučeny. Oba šéfové přišli o místo a poslední čísla Vpředu zažila i drtivý útok na seriál Rychlé šípy. Bubliny mládežníkům až

příliš připomínaly západní komiksy, a tak musely pochopitelně zmizet. Stalo se. Ta redukce se týká hned tří pokračování Foglarova díla, která dnes existují pod čísly 222 až 224 a jsou známa pod názvy Rychlé šípy staví obojživelný vůz, Rychlé šípy na stavbě mládeže a Rychlé šípy zlepšují odvoz hlíny. Data vydání 22. 6. 1948, 29. 6. 1948 a 6. 7. 1948 (někdy bývalo chybně uváděno 5. 7.).

2.

Bublinková tradice byla tedy demolována a částečně ona pokračování zachránil až daleko později nový kreslíř Marko Čermák (Jan Fischer tragicky zemřel roku 1960). O více než dvacet roků později Čermák původní díly přepracoval pro samostatný časopis Rychlé šípy, konkrétně číslo z června 1970. Že ani tento časopis o moc déle nevydržel, nemusím snad ani dodávat a nyní uvedu příklad rozdílnosti obou verzí. Pod prvním obrázkem z Rychlých šípů stavících obojživelný vůz zní původní verze textu následovně: Kolečka s plnou gumovou obručí, která Červenáček spatřil ve výkladní skříni, vnukla mu nápad na nový „Šlapohyb“. Tak, a definitivní verze v bublině? Jsou to slova téhož hrdiny, která si zřejmě říká sám pro sebe, anebo si je snad jenom myslí: „A jeжда – kolečka! A s plnou gumou! To bychom mohli udělat zase jednou šlapohyb jako tenkrát.“

Tento začátek, rád bych ještě poznamenal, je parafrází jenom o málo týdnů předtím uveřejněného začátku příběhu Rychlé šípy na kolečkových bruslích, kde na prvním obrázku spatří Rychlonožka a Mírek Dušín ve výkladu... kolečkové brusle. I oni se přitom dívají z našeho hlediska zleva vpravo, i když očividně nejde o týž krátek. Ale k tématu...

Zásadní problém nastal až v případě dílu Rychlé šípy zlepšují odvoz hlíny, který byl později shledán zcela nepoužitelným i pro přepracování. Proč to? A jak dotýčný výtvor vznikl?

„Tehdy byly zahájeny budovatelské akce nazvané Stavby mládeže a Rychlé šípy se také měly zapojit do budovatelského úsilí,“ píše o tom Václav Nosek ve své knize. „Nakolik byl námět Foglarovi vnucen, těžko dnes posoudit. Možná se i domníval, že tím Rychlé šípy zachrání. Samozřejmě se to nestalo.“

Samozřejmě? Ne, tak samozřejmě to zase nebylo a vlastní Foglarův příběh je nepochybně vzorovým příkladem totální úlitby, jakou je v dětštější oblasti dětské literatury vidět třeba na tehdejších vývoji díla Ondřeje Sekory. Foglar se snažil, a tak nelze této sláťtanině vytknout z tehdejšího hlediska na-prosto nic, a myslím si, že i funkcionáři SČM s ní mohli být naprosto spokojeni. A přesto tímto dílem seriál na dvaadvacet let dohrál. Proč? Pochopitelně z toho důvodu, že vadil sám autor. Foglar se už z podstaty své povahy sice nepostavil do otevřeného konfliktu s režimem, nicméně to, že jaksi „obráti“ a zapomene na celou svou předchozí kariéru (částečně spojenou se Skautem), už tak k uvěření nebylo. Byl by ustavičným problémem i osobou, jejíž jméno komunisté zkrátka nemohli snést. Foglar skončil. A dlouhá následující léta vydržel díky svému stylu života a našetřeným penězům na volné noze, ale to už je jiná pohádka, my se vraťme zpátky mezi pestré obrázky Rychlých šípů.. Byly až po letech v případě Rychlých šípů na stavbě mládeže poněkud upraveny a texty původně umístěné pod obrázky konečně zapadly do bublin, takže vznikl díl Bratrstvo kočičí pracky trochu navlhlo. Navzdory úplně jinému titulu není díl příliš odlišný od původní verze, a tak tady s dnešním číslováním nenastává problém.

Dovolím si teď malou VSUVKU:

V čem tedy fakticky spočívá dnešní odlišnost příběhu od původní verze? Ve čtyřech posledních obrázcích. Respektive třech...

Pod tím čtvrtým od konce roku 1948 stálo: „Prázdniny se přiblížily a Rychlé šípy

se rozhodli odjet na Stavbu mládeže, kde by přiložili ruku k užitečnému dílu. U místní skupiny SČM dostali podrobné pokyny.“ Nad to Fischer připojil adekvátní ilustraci, Marko Čermák ale navázal po odmítnutí obrázkem docela jiným, na kterém varuje vymáchané Dlouhé Bidlo Rychlé šípy ve verších: „Vy budete mokré taky, koukněte se na ty mraky!!“

Původně následoval obrázek, na kterém se Rychlé šípy vracejí na Šlapohyb deštěm, ale nezmoknou díky úhledné střídce ze staré plachty. V nové verzi je tento obrázek přesunut až na předposlední místo příběhu a Čermák doplnil ještě obrázky před něj („Máte prima ponorku – moc jsme se pobavili!!“ utahují si děti z Bratrstva) a za něj (Bratrstvo se zde v dešti chystá k odplavě).

Původně ovšem končilo tohle pokračování dvěma zcela jinými obrázky s těmito texty:

Přece však jeli skoro celý den (tj. Šlapohybem!!! Pozn. IF), než se na pracoviště dostali. Jeden z vedoucích stavby je vlídně přivítal.

A za chvíli se již seznámili s pěti novými kamarády, se kterými budou bydlet na jedné světnici. Ti jim vysvětlili také běh celého tábora a seznámili i s ostatními brigádníky.

Co za tímhle v seriálu následuje dnes?

Příběh Bratrstvo kočičí pracky plánuje pomstu (str. 230 souborného vydání a v pořadí 224. kreslená strana definitivní podoby), který však nemá s původním 224. dílem pranic společného. Původní část o odvozu hlíny přitom sice zůstává započítána do celku, v souborném vydání se však objevuje pouze ve zmenšeném přetisku v závěrečné ediční poznámce V. Noska, a kdyby byla uveřejněna ve svazku normálně, roztržila by dnes ucelenou návaznost čtyř epizod 222, 223, 225 a 226, které vyšly mezi 29. červnem 1948 a červnem 1970.

Podívejme se teď konečně na „nejhorší díl Rychlých šípů“ blíž.

3.

Je to jen tucet obrázků očesaných od bublin a umístěných po třech na jedinou stranu Vpředu. Výtvarník Jan Fischer sice dbal, aby pod sebou nikdy neležely obrázky stejné velikosti, je to ale čistě formální dbaní, a kdyby stránka vypadala jako devítipolíčková šachovnice, mnoho kvality by jí už neubýlo.

Pod každým zmíněným obrázkem čteme čtyři řádky modře vytisknutého textu, který stojí za to připomenout, protože v souborném vydání je kvůli zmenšení jen těžce čitelný.

Ráno u snídaň se Rychlé šípy dověděli od svých kamarádů (tj. od mladých dělníků ze stavby mládeže. Pozn. IF), že půjdou kopat a odvážet hlínu ze stráně, kudy povede silnice.

Ozbrojeni lopatami a krumpáči, vydali se na cestu k pracovišti, které se nalézalo na dosah přikrá stráni.

Konečně jsou u cíle. Jejich zkušený starší kamarád jim podal výklad, jak pracovat, aby se zbytečně a předčasně nevysílili. Rychlonožku však hlavně zajímaly vozíčky. Už aby mohl s některým jet kopce dolů. (To je narážka na epizodu Rychlé šípy na stavbě silnice z Mladého hlasatele z 22. 3. 1941, ve které se Rychlonožka s Červenáčkem na obdobné, byť ještě „kapitalistické“ stavbě věru vyblbli. Snad měl být nový díl i částečnou „omluvou“ za tuto divokou epizodu. Pozn. IF)

Jeho přání se brzo vyplnilo. Vozíčky se rychle plnily vykopanou hlínou, kterou bylo nutno odvážet dolů pod stráž do připravených aut.

Dolů se jelo báječně, což o to! Ale tlače pak vozíčky zpátky nahoru do stráně, třebaže prázdné! A tak se v Rychlonožkově hlavě zrodil plán.

Ještě téhož večera Rychlé šípy se zeptali vedoucího, nejsou-li zde někde zbytečné kole-

nice, ocelová lana, kladky a dva železné sloupky.

Všechny žádané věci zde byly a tak se Rychlé šípy za pomoci svých kamarádů dali do práce. Nejdříve položili do stráně ještě jedny kolejnice.

Nahoře nad spádem byly zatlučeny dva železné sloupky, na kterých byly připevněny kladky. Kolejnice končily právě u sloupků.

Mirek přivázal tenké, ale pevné ocelové lano k dvěma naplněným vozíkům. Druhý konec lana běžel dolů ze stráně nad druhou stráně, k dvěma prázdným vozíkům na úpatí stráně.

Slavnostní chvíle nastává! Chlapci roztlačili naplněné vozíky, které svou vlastní vahou mají sjet dolů a zároveň táhnout dva prázdné.

Rychlonožkův nápad se podařil! Naložené vozíky, nikým nebrzděné, sjely samy dolů, a to tak rychle, že bylo až nutno při dojíždění přibrzdit lano.

Vedoucí poděkoval večer Rychlým šípům za dobrý nápad, který uspoří denně několik pracovních hodin těm, kdo s vozíky dříve musili jezdit.

To je vše. Co dodat?

Nu, všimněme si především náhlého sousloví „Rychlonožkův nápad“. Proč to? Myslím, že nejde o náhodu. Právě Rychlonožka byl vybrán, aby dostal takový nápad, protože byl z klubu jako jediný prokazatelně dělníkem (viz Rychlonožka nastupuje do učení a další).

Co se pak týče výtvarné stránky díla, nutno podotknout, že Jan Fischer svou poslední práci na Rychlých šípech neuvěřitelně odbyl a zůstal tu na převysokém stupni schematicnosti.

A další tragédie? Je to vlastní domyšlení celé akce Rychlých šípů, které už provedeme sami. Zlepšovák prý denně ušetří „ně-

kolik pracovních hodin“. Hm, ale jak to? Vzhledem k tomu, že hlínu bude nejspíš nutno odvážet stále odjinud, jeví se mi předpokládání(?) pravidelné překládání oněch kolejí spíš jako ztráta mnoha pracovních hodin, nehledě pak vůbec na to, že návrh, jehož realizaci Rychlé šípy ztratily, pravda, jenom nepracovní večer, je naprosto vázán na prostředí a konkrétně stav terénu, takže by dokonce ani ono následné překládání kolejí nepřišlo na pořad, protože sám kopec by chyběl.

Anebo se snad pracovníci opravdu měli pachtit po mnoho dní na jediném místě? Jaký by to ale mělo, proboha, smysl? A co takhle, vážení, použít raději jediného nákladáku, což? Nevyšlo by to náhodou levněji?

A kromě toho: ono ani „umístit dvě kladky“ není tak jednoduché.

Dále je na místě otázka, zda by dva těžké vozíky opravdu vyvážíly na cestě z kopce pouhé dva prázdné vozíky, i když se, pravda, hovoří o brzdě živé síle nahoře u ocelového lana. Na toto brzdění by bylo třeba někoho vyčlenit? ptám se. A zkrátka, celý projekt vyhlíží poněkud kostrbatě, nehledě už vůbec na to, že celá aktivita, ač výslovně večerní, je přinejmenším z dnešního hlediska silně protipředpisová.

I když ale odhlédneme od všech těchto „technických detailů“, které jsem navrhl, a i když se s nimi smíříme, zůstává... Ano, co tu vlastně zůstává?

Ten pseudopříběh. A s ním bezpochyby nuda.

Dodám už jenom, že naposledy byl díl v rámci Rychlých šípů uveřejněn (i když jenom černobíle) v publikaci Rychlé šípy, IV. díl (1988), kterou vydal před dvaceti lety Sokol Silůvky.

Před S trží

Kapesní slovník metod na vytváření špatných adres z uličních cedulí

Michal Šanda

Kapesní slovník metod na vytváření špatných adres z uličních cedulí nemá ambice být hermeneutickou prací popisující veškeré možné způsoby. Už proto má v názvu slovo kapesní.

Možností je totiž nevyčerpatelně. Co název ulice, to podnět k tvorbě. Stačí si vzít k ruce plán Prahy, Brna, Ostravy nebo kteréhokoliv jiného města a vyrazit s foťákem do terénu. Já jsem se při tvorbě tohoto slovníku spokojil s ulicemi nalézajícími se v rajonech mého všednodenního působení.

Zrcadlení

je metodou nejjednodušší.

Ulice: Týn

Vyjmutí

Podstatou této metody je vyjmutí jednoho či více písmen z adresy.

Ulice: Pod Tratí

Repetice

Metoda repetice je založena na opakování, v tomto případě jde o opakování písmen v jedné adrese.

Ulice: Na Hrobci

Oddálení

Prosté rozdělení cedule. Následné oddálení obou polovin dá vzniknout novým významům.

Ulice: Pštrossova

Kombinace

Kombinace je metodou nejčastější. Jejím prostřednictvím lze vytvořit nekonečné množství variant. Rozhodneme-li se pokračovat v kombinaci čtyř, pěti, šesti adres, můžeme z nich vytvořit celá souvětí. Následující příklady jsou pouze bazální.

• Kombinace dvou adres rozdělených

Ulice: Truhlářská, U Milosrdných

Rozlomení

Rozlomením se adresa křídlatě otevře bez vnějšího ohraničení, to se ocitá uvnitř. Některé prameny ovšem vytváření špatných adres rozlomením považují za nekorektní metodu.

Ulice: Nad Košínkou

• Kombinace dvou adres, rozdělené a úplné

Ulice: Jungmannova, Na Můstku

- **Kombinace dvou adres, úplné a rozdělené**

Ulice: Na Rejdišti, U Sv. Ducha

- **Kombinace dvou adres úplných**

Ulice: 28. října, U Obecního domu

- **Kombinace dvou adres vložením**

Ulice: Nové mlýny, Divadelní

- **Kombinace tří adres**

Ulice: Ovocný trh, Újezd, Za Haštalem

Koktání

Metoda koktání je v podstatě vícenásobná parciální repetice v rámci jedné adresy.

Ulice: Kotevní

Mizení

je metoda poněkud záhadná, povětšinou spojená s temnými silami.

- **Mizení a znovuobjevování se**

Ulice: Husova

- **Mizení definitivní**

Nejčastěji postihuje adresy, které byly špatné samy o sobě.

Ulice: Gottwaldovo nábřeží

Z antikvariátních banánovek

Hochstaplerři

Pro Špatnou adresu přetiskujeme
Rožánkovo pojednání o špatných
lidech. A jeho portrét, který
s obsahem spisku nesouvisí.

Před rokem odstartovala rubriku Z antikvárních banánovek kniha Pud pohlavní a prostitute. Od té doby jsem se setkal v antikvariátech i s dalšími tituly od stejného autora, ale po samotném MUDr. Otakaru Rožánkovi jako by se až na pár základních životopisných údajů slehla zem, respektive Google. Narodil se 20. 7. 1862 v Praze. Byl císařským radou a lázeňským doktorem ve Františkových Lázních. Podle Ottovy encyklopedie nové doby naposledy působil v Poděbradech. Zemřel 29. 8. 1931. Národní knihovna jako místo jeho úmrtí uvádí Mukačevo.

Zasvěcencům jsou dobře známa ona individua, jak mužského tak i ženského pohlaví, jež dovedou se vetřítí s obzvláštním jim vrozeným nadáním i do kruhů společnosti, kam nikdy nepatřily a nepatří. Znáám případy, kdy i nejpřednější osoby naší společnosti sedly na uměle položenou vějičku. Kdyby dobrá společnost jen blíže přihlédla k bezmeznému jejich chvástavosti, arci provázené vždy s nesmírnou servilností, snadno by oddělila zrna od plev a odkázala by kreatury ty, kam patří – za dvěře! Podobny zlaté mouše vylétly z kalu a bláta dříve než si kdo uvědomí cenu nově přistoupivšího člena, dávno již sedí pevně v sedle, díky svému nadání, jež je vlastní všem »Hochstaplerům« obojího pohlaví.

Mužský typ: přes natírání capillosanem prořídle vlasy neb i holohlavost, čelo svažtělé a obočí obloukovitě zvednuté, oboje od »námahy při přemýšlení«, uši deformované, obyčejně malé, kníry pečlivě upravené, nyní arci přistřižuté na způsob kartáčku na zuby, brada vyčnívající; na krku místo límce obligátní manšeta, nákrčník barev protivně strakatých, šaty dle moderního střihu, aby se uplatnily jako znamení módní vznešené únavy; vyčouhlý krk, svislá ramena, vpadlá prsa a vyboulená záda. Zrůdnosti na nohou; odstávající palce a obzvláště vyvinuté kotníky u palců jako neklamné značky degenerace. Duševní prázdnota a ubohost. Stále stejné, pracně naučené

a odposlouchané fráse o divadle, hudbě, literatuře, někdy i o sportu. Rád dressiruje psy, ale surovou methodou – sbitím. Při řeči klade stále otázky po způsobu nějaké jasnosti, v domněnce, že je to u něho duchtuplné. Vykládá-li něco, provází výklad pomlčkami, jež však neznačí řečnickou dovednost, nýbrž dle pracovního svažtování čela, prozrazují úsilovnou a namáhavou pro něho duševní práci, aby si uvědomil a přednesl to, co mu tane na mysli. Ziskuchtivý je až do krajnosti. Na uhlazenou formu klade velkou váhu a nemůže do smrti odpustiti samorostlému poctivci přímé slovo nehledaného výrazu, ale koho okrást nebo podvést jeho mravnímu útlocitu nepřekáží. Dlužen je skoro každému, na koho se podívá. Jmenuje v hovorech křestním jménem všechny vynikající osobnosti, které zná třeba jen od vidění! Zvláštní znamení: bezmezná domýšlivost a drzost. Přistižen-li při podvodech, defraudacích nebo i jiných malversacích, snaží se sladkohloupě usmínavou tváří urovnati vše, jako by ani nešlo o zločin. Vždyť na to neb ono pouze »zapomněl« a vy přece se nebudete domnívati, že by On byl schopen nějaké krádeže nebo podvodu. Stejně chová se, byv zatčen, i na policii, vede si, jako by tam byl doma. Vyšetřujícímu soudci podává ruku, hovoří o počasi a o nejnovějších denních událostech. Na veřejnosti i po takových afferách vystupuje dále přes usvědčené a potrefené podvody, jako by se nechumelilo, jako by byl vzorem pravého gentlemana. Měl jsem příležitost studovati dva znamenité typy tohoto druhu. Jeden z darebů pracoval v genealogii, druhý v oboru ... jiném!

Ženský typ skýtá mnohem méně zevních charakteristických známek, protože žena je jednoduššího života a není proto typická jako muž. Příčina toho spočívá v tom, že žena vždy bývá méně degenerována, proto i degenerační známky nejsou tak význačné. Poněvadž je organicky konservativní, zachovává i v úchylných fysiognomických podmíněných degenerací, střední typ. Je to

podmíněno pohlavní volbou, kteráž má vliv na jakost tělesných vlastností potomstva. Přes to však z pravidla význačné známky jsou tyto: malá, drobná hlava, nižší čelo, živé oči, nos velký, poněkud odstávající uši, vyčnívající hořejší čelist, následkem čehož nos s bradou tvoří vyklenutou linii, vyniká veverčí profil; živá mimika obličej je ještě více přivádí k platnosti onu podobnost. Chlubné plíce, přívál řeči, v nichž teprve každé desáté slovo je pravdivé. Také miluje krajní eleganci. Naučené fráse, affektované citoslovce, vypočítavý způsob mluvy a pohybů. Renomage nejhlubšího kalibru. Všechny vznešené dámy místní společnosti, mluvili o nich s jinou osobou, zove důvěrně jejich křestními, v rodině zkrácenými jmény. Nádherné toalety, které platí matka (tak aspoň tvrdí, aby obecnostu nasypala písek do očí, které nechápe, odkud bere prostředky na onu nádhru). Celý zjev přes drahý úbor prozradí přece aspoň v nějaké maličkosti nízký původ, neb zakrnělý vývoj duševní přes dvě denní »promenées« a nejemnější anglické rukavičky. Jí jen sardinky od Canota, makarony od Geroule, boty nosí jen »chevreot« a klobouk má od slavné Virotovy. Arci vše to není pravda. Večeři, skládající se ze tří chodů zve jednoduchou, ač v pravdě krmí pana manžela i sebe přes celý týden večeřemi od uzenáře. Dává se provázeti psem nejušlechtlejší (?) racy, s kterým se mazlí, a jenž vyučen ukájetí její degenerované pohlavní choutky.

Oby typy, mužský i ženské, jsou z vědeckého stanoviska velmi zajímavé. Ještě zajímavější případ pro pozorovatele je, když typ mužský nepoměrnou rafinovaností typu ženského konečně přece obelstěn, podá ruku svou domnělé dámě s tradicemi, jménem a vychováním a uzavře s ní sňatek. Arci nemožno, by v užším brzkou neprohlédli jeden druhého, a pak vyvine se zvláštní obraz. O tom j i n d e a v í c e !

K chaloupce zády, k literatuře čelem (III)

Key word: svoboda

V Salonu Práva č. 555, 31. ledna, jsem psal o nadcházející prezidentské volbě, a teď to musím přesně citovat. *Dějí se důležitější věci než tohle umělé pění odstatého piva. 17. června 2007 napadla umělecká skupina Ztohoven fiktivním nukleárním výbuchem vysílání České televize (Panorama na ČT2). Zkazila všem, platičům i neplatičům veřejné služby, radost z pracích prášků, blikotání pophvězdiček, syntetických emocí, zvířátek a povitivé psiny. Narušila klid na práci i odpočinek, trávení a spaní. Nevíme sice, co je to mediální realita, ale víme, že je to dobrá věc. Za nás za všechny podalo okresní státní zastupitelství v Trutnově k trutnovskému soudu žalobu na sedm členů skupiny podle paragrafu 199 – trestný čin šíření poplašné zprávy (v případě prokázání viny sazba až tři roky).*

Už samotné podání této žaloby je jedním z nejohroživějších útoků na občanskou svobodu v České republice. A taktéž naší další ostudou v cizině.

Jeden z dopisů, který poté do redakce na moje jméno přišel, začal mírně, jako když beránek rozběhne se po jarní trávě a zvonečkem si to odsouhlasí. Jenže po chvíli se dikce změnila, až konečně zlostný chorál propukl v odsuzující forte. Jak můžu mluvit, já pitomec a hňup, o svobodě, když ti lumpové ze Ztohoven prokázali, že o svobodě nemají ani páru. Co to je za umělce, kteří... atd. Napsáno to nebylo, ale pořád jsem tam někde tušil skrytou marxistickou

berličku o „poznané nutnosti“, kterou mně kantoři a kantořice celá moje studia vypláceli. Jednodušší by bylo ten dopis celý ocitovat, aby se čtenář mohl potěšit z existence angažovaného občana, ale neudělám to z jednoho prostého důvodu. Autor se nepodepsal. Osmnáct let po událostech na Národní třídě si tu syslové dál vycpávají slovem „svoboda“ svoje lícní torby, tančí nad ním odzemky, pokládají ho do základů svých obydlí, ale pořád se svobody bojí. Bylo by to komické, ale je to tragické.

Napsat autorovi článku dopis bez podpisu je stejné jako v noci na hajzlu potmě hajlovat. Odvaha v mezích zákona v přiměřené míře v davu neidentifikovatelně vzdáleném. Ale svoboda to snese, všechny tyhle připosrané hrdiny, kteří si svoje Zborovy, Tobruky či Sokolova odžijí při cestě k poštovní schránce a zase přískokem zpět. To jsme jim to zas nandali, poseroutkům. Mamko, na mě si nepřijdou!

Kdyby šlo o jednoho skrytého bojovníka, tak o tom nebudu psát. Ale je jich kohorta, těch bdělých občanů, háklivých na své pojmenování.

V internetových diskusích může být klidně většina jmen vymyšlených, nicméně zde existuje cesta zpět, odpověď je možno někam poslat. Zda na to bude příjemce reagovat, to je jiná věc. Když dopis zaslaný v obálce končí v nejlepším případě tápancem „obyvatel Prahy“ nebo „občan Prahy“, tak je to jako flusanec, na který nemáte kapesník. Možná si to moc беру, ale marně se snažím konstruovat důvody, proč se ti, kteří se musí nutně vyslovovat k věci, opomenou podepsat. A dovedu si živě představit, jak jsou na svoje jméno v jiných případech hákliví, jak ho protlačují, jak ho pasírují v realitě každodenního boje o život.

Ti, co nejvíce žvaní o svobodě, nosí si v příruční kabele svoji kouli nesvobody, věrnou družku v každé chvíli.

A to jsem nechtěl být patetický.

Jakub Šofar

Nese Běd'a Motyku
"Žump!"
a už je v septiku!

Strž

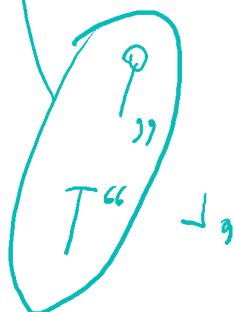
(velký recenzní
prostředek)

Sprosté umění vraždy

na celé
straně

Ln

Hch

V Dobré adrese 10/2007 psal Jaroslav Balvín ml. o detektivních povídkách Raymonda Chandlera Vrah v dešti, vydaných nakladatelstvím Albatros v edici Albatros Plus. Mám s jinou knihou z téže edice velmi špatné zkušenosti: Kniha Chandlerových povídek Prosté umění vraždy je plná chyb:

Člověk může být na pochybách, jestli to je chyba či nikoliv, dočte-li se o krátké chvíli (s. 104, s. 191), krátké době (s. 209), krátkém okamžiku (s. 371) nebo o kožišině (strany 317 a 328).

Člověk si je ale naprosto jistý, že to chyby jsou, chybí-li druhá strana závorky (s. 6), namísto ,zase se zamračil' najde ,zase za zamračil' (s. 79), nebo chybí-li ve větě ,Páchlo tam jako v egyptské hrobce' (s. 162) zájmeno to.

Věta ,Právě když si připínal pouzdro s pistolí, zazvonil v obývacím pokoji telefon na stole' má nečeský slovosled, stejně jako věta ,Tlustý kuchař otočil za ní hlavu' (s. 223). Slovosled je myslím vůbec nejčastějším kamenem úrazu celého textu: ,Zase

jsi bez peněz, co?' málem na něj Carmady vyjel.

Vsdl bych se, že na straně 262 dole nemá odsekávat Dalmas, ale Walden. Tahle chyba ovšem dodává překladu novou nečekanou kvalitu, protože čtenář, který nemá k dispozici výchozí text, si nemůže být úplně jistý, jestli to je chyba, nebo autorův zámer. Chandlerova hard-boiled school se tak ledabylostí nakladatele, na kterého samozřejmě padá všechna vina za odfláknuté vydání, mění v britskou křížovkářskou školu, řečeno s Balvínem, resp. s Petříčkem, na kterého se Balvín odvolává.

Překladatel Tomáš Korbař odvedl sice místy velmi dobrou práci, přeložený text si ale asi nepřečetl. Možná ho ani nenapadlo, že kniha nebude stát nakladateli za to, aby zaplatil normální korekturu, a přesto bude nabídnuta čtenáři.

Petr Fiala

Raymond Chandler: Prosté umění vraždy. Překlad Tomáš Korbař, Albatros 2004

✓
✓

Ln

Ln

Ln

u vteřiny se led

H 29
z niter ven

Kurz negativního

myšlení

Byť i jen představa invalidního vozíku je otrěsná. Zřejmě každý člověk si říká, proč by se to mělo stát zrovna jemu? A přece, ve zlomku led se prolomí, člověk se ocitne v mrazivé vodě a je vržen na pustý ostrov. Jeho život je posazen do kolečkového křesla, a jakkoliv paradoxně to bude znít, použiju teď slova vypravěčky z Mrazíka: „Teď už jinde jsme, to je jiná vesnice.“

Film, o kterém píšeme, nás zavádí mezi skupinku lidí, jež osud vrhl do kruté pasti života na vozíku, ze které jim mají alespoň částečně pomoci terapeutická sezení, kde se učí pozitivnímu myšlení. Terapeutka nosí na hodiny pletený „pytlík na sprostárny“, do kterého dotyčnými „odhazují“ vulgární slova. Po pravdě řečeno od terapeutky bych spíše čekala účast a empatii, ale opak je pravdou, působí jako zlostnatělý šanon návodů a příkazů. Laciné „povrchové“ úpravy jsou vesměs k ničemu, pokud je vynechán lidský vnitřek. Bez upouštění páry pocitů a emocí zákonitě dojde k „efektu“ Papinova hrnce, což se projeví i ve filmu.

Skupinka s terapeutkou odjíždí za novým členem kurzu. Je jím třicátník Geirr Fridjov Heim, který po autonehodě zůstává ochrnutý na polovinu těla. S manželkou, která má dobré úmysly se o něho starat, žije v moderním domku za městem. Geirr se stále častěji uzavírá do svého pokoje, jakési trucovny, má zlost na sebe i okolí a přestává komunikovat. Svou ženu se snaží od sebe odehnat všemožnými způsoby a jako jeden z argumentů používá to, že ji jako mrzák už nedokáže sexuálně uspokojit. Manželství se dostává do hluboké krize. Když se v domě objeví skupinka postiže-

ných s terapeutkou, která na Geirra spustí příručkovou mluvou, Geirr ji fyzicky napadne. Otrěsná terapeutka odjíždí a své svěřence nechává v Geirrově domě.

Geirr se rozhodne vzít průběh kurzu do vlastních rukou. Rozdá jointy, sklenice s alkoholem a terapie může začít. Skutečně emoce a pocity se pomalu a jistě klubou z jedin niter ven. A to, že jsou vesměs zlostné a negativní je pochopitelné. Vše je završeno rozbíjením nádobí a nábytku.

Snímek závažnou tematiku rozhodně nezlehčuje, naopak, ukazuje složitost vztahů mezi těmi na vozíku a těmi, kteří chodí po svých. I to, co je myšleno dobře, může v takových případech postavit pořádnou bariéru. K vnitřnímu smíru by si každý člověk měl hledat vlastní cestu, návody neexistují.

Příběh se odehrává během jediné noci, je pojat s nadhledem a bez sentimentu, navíc disponuje chvílemi až bizarním humorem. Kurz negativního myšlení získal jednu z cen na festivalu v Karlových Varech a Českého lva za nejlepší zahraniční film. Ovšem i kdyby zůstal bez vavříků, faktem jest, že se veřané točit umí.

Kateřina Bolechová

Kurz negativního myšlení (Norsko 2006), scénář a režie: Bård Breien.

Kačerov jak hurikán

Ohle je trochu jiný Disneyland. Ve volně navazujících komiksových minipříbězích se nesetkáme žádnými optimistickými Rampy McQuacky ani s ambiciózními strýčky Skrblíky. Osamělého bezejmenného hrdinu tu obklopují pouze typizované postavy milované ženy nebo jejího milence, případně dítě. Ve vylidněném světě deprese, smutku, trpkosti, trapnosti a pesimismu, které naznačuje už jeho věčně skleslý zobák a vyhaslé oči, se ka-

čer nakonec setkává i s vlastní inverzí: s kostlivcem nebo sám se sebou. Jindy se stane neviditelným.

Původem norský kreslíř usazený ve Francii Jason (1965) vychází v černobílém komiksu, který nemá slov, z tradice existenciální, expresivní a absurdní literatury. Ta často popisovala pocity úzkosti a nesmyslnosti. Úzkost se kvůli výkladu a komentářům ve filosofii a psychologii možná už vyčerpala jako pojem. Stoupající spotřeba antidepressiv ale dokazuje, že s ní člověk i do nového milénia vstoupil. Existenciální téma je i v umění pořád aktuální. Zdá se ale, že je přitom shazován jeho humanistický rozměr. Tedy to, že si svými jedinečnými pocity lidé dokazují, že jsou něčím víc než rostliny, věci nebo zvířata. Vhodnou ironickou poznámkou k Sartrovi a Camusovi je proto ztvárnění lidských duševních pochodů prostřednictvím zoomorfizace. Čím diletantněji jsou zvířátkolide nakresleni, tím větší rána sebetřýznivým kafkovským zbloudilcům. Proto je Jasonovo kačeří teatrum mundi dobře zatlučeným hřebíčkem do rakve sebedůležitosti těch, kteří si už nějaký pátek hrdě říkají lidé, ale stejně doma brečí do zrcadla.

Vytváření fiktivních světů obývaných mluvícími, cítícími a jednajícími zvířaty má v komiksu bohatou tradici. Už první zaoceánské stripy, které spojovaly text a obraz a byly publikovány v denním tisku na konci 19. a začátku 20. století, aplikovaly model antropomorfizace. Nejprve jím nakladatelé a autoři chtěli zasáhnout cílovou skupinu dětí. Americký trend komiksu pro nejmenší čtenáře našel paralelu i u nás. Jako příklad raných českých kreslených seriálů, kde byli hlavními hrdiny zvířátka, lze uvést tituly Ferda Mravenec, Byli jednou dva pejsci, Pesek, Kapitán Animuk loví v Africe, Koník Hop nebo Nápady kuřete Napipi. Později vychází vůbec nejdéle působící tuzemský kreslený seriál Čtyřlístek; sluší se zmínit i myši Anču a Pepíka.

Od kolébky si hrajeme s plyšovými, dřevěnými nebo plastovými zvířátky, po-

hrdinu - kačera

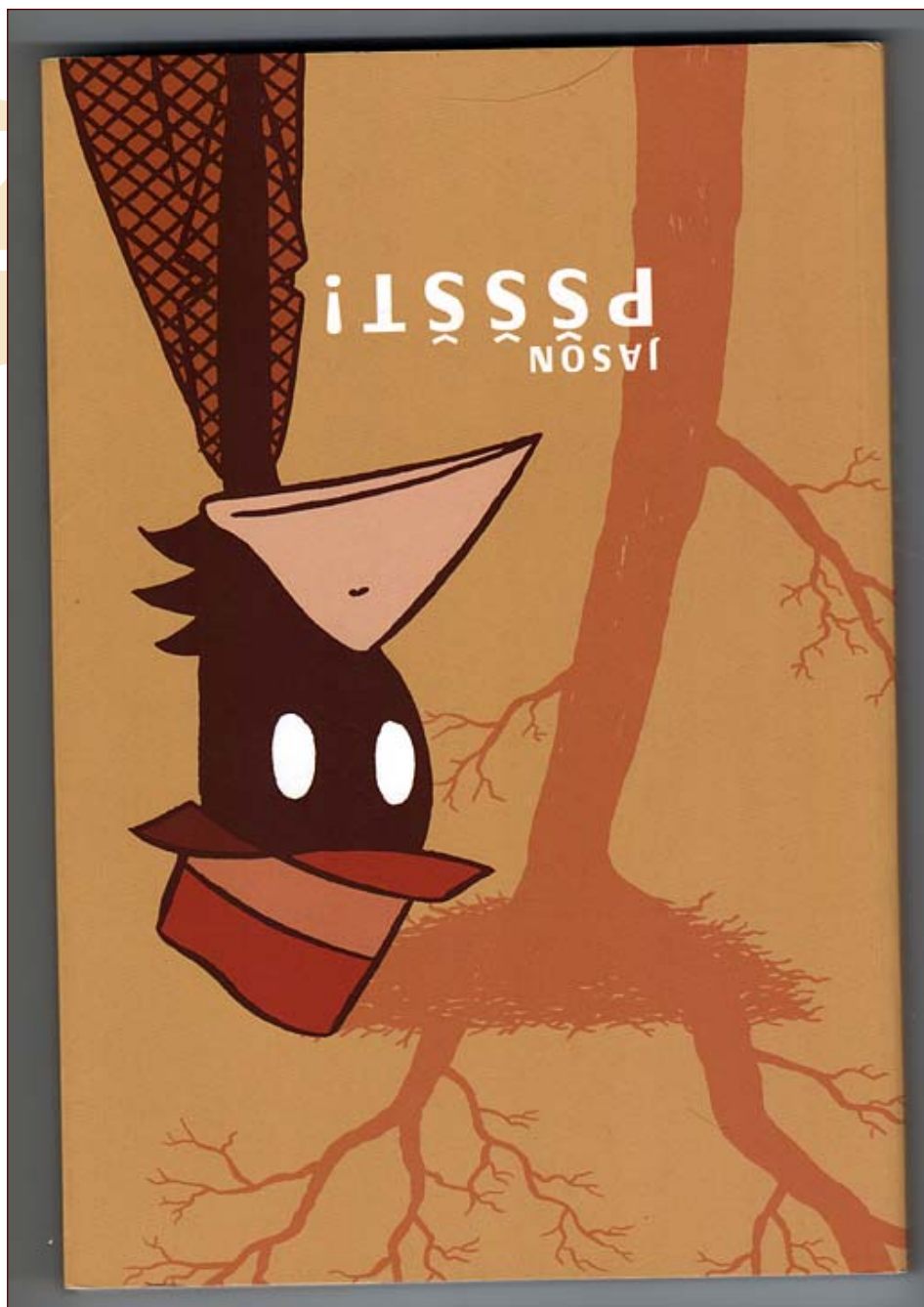

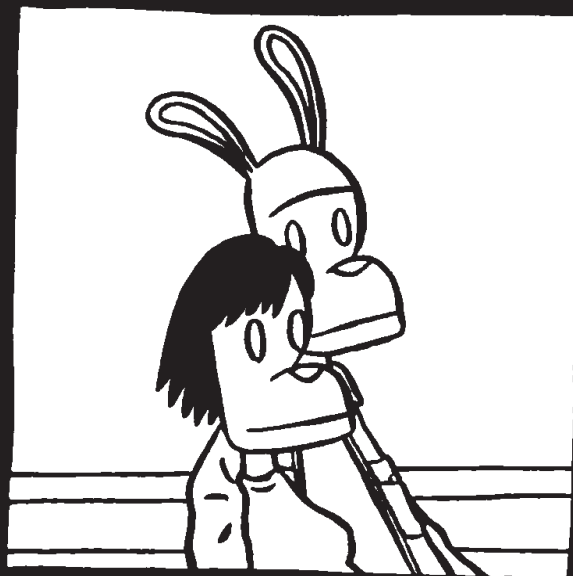
sloucháme pohádky o zlých vlčích nebo popletených medvídčích, pak se díváme na Disneyho. Od dětství jsme „krmeni“ idealizovaným „pets“ světem. Proč došlo v západní kultuře k takovému propojení nejmenších se zvířaty? Jsou dospělí znechuceni svým příliš lidským světem, a proto chtějí děti co nejdéle držet mezi pilnými včeličkami a hrdinnými mravenci? Důvod může být i opisnější, pedagogičtější: zvířátka fungují pro děti jako přátelé, vzory, ale i modely rodiny; snadno se s nimi ztotožní. René Clair upozorňuje, že zjednodušené, typizované postavičky včetně těch zvířecích, s nimiž se setkáváme v komiksech, jsou jakýmsi zrcadly, v nichž vidíme sami sebe.

Po éře komiksů se zvířátka určených dětem se začaly produkovat i antropomorfizované práce pro dospělejší publikum. Jako vysvobození z odvedení pozornosti idealistických prací od lidských neřestí lze chápat díla, v níž zvířata vystupují jako skuteční lidé i se zlem, které mají v sobě a které šíří. Orwellovu Farmu zvířat v literatuře následuje v komiksu velebená série Maus Arta Spiegelmana, u něhož jednotlivé druhy zvířat zastupují Němce, Poláky a Židy za druhé světové války. „Cartoonové“ postavičky v kombinaci se syžetem vycházejícím ze skutečných událostí „strašného“ 20. století byly zajímavou odpovědí na pohodové antropomorfizované kreslené seriály, kde zvířátka vystupovala jako nosiče neproblematických lidiček. Na „těžký“ komiks ale navazuje další vlna komiksů, u nichž už lze těžko rozlišit, zda jsou pro děti, nebo dospělé; resp. jsou pro dospělé, ale záměrně se tváří spíše jako pro děti. Jasonovo Pššš! je jedním příkladem, králičí série Stana Sakaie Usagi Yojimbo jiným a např. Francouz Lewis Trondheim s kačerem Donjonem dalším.

Jaroslav Balvín

Jason, Pššš! Mot, Praha 2007.

Mediální (po)věstník

Webnovináři- sběratelé

Novinář, podle jedné z řady chytrých vysokoškolských pouček, je někdo, kdo je mj. schopný z přehršle informací vybrat ty adekvátní, pochopit, oč kráčí, tyto informace přetavit do jakžtakž stravitelné podoby a udělat z nich zprávy (rozdíl mezi informací a zprávou je tu zcela pochopitelný, že?).

Žijeme ve věku nadbytku, a to nejen materiálního, ale – a to možná hlavně – informačního. V době, kdy se na nás jako ta kola na jezeře vyvalí „zprávy-informace“ pokaždé, když nám na monitoru naběhne jakýkoliv zpravodajský portál, daleko víc než kdy jindy přichází ke slovu myšlenka, jak to vlastně s tou novinářskou profesí je. Může být novinářem kdokoli, kdo umí psát? Nebo nemusí ani to, protože psaní se dá naučit, koneckonců je to řemeslo jako každé jiné? A není kus poctivé novinářiny-otročiny právě v oné schopnosti vybrat to podstatné a o tom informovat? Nejlíp je to vidět na webových mutacích klasických novin. Takové Novinky.cz (Právo) si s nějakou separací hlavin ku věru nelámou: Pěkně to na ten web sází, jen to sviští.

Bývalý thajský premiér Thaksin Šinavatra byl propuštěn na kauci. Zadržen byl ráno hned po svém návrtu do vlasti.

V ruské Samaře zabily rampouchy za tři dny šest lidí.

Čtyři policisty zranili v neděli útočníci na pařížském předměstí Grigny. Policisté byli přivoláni kvůli vandalství v místním pekařství.

V nákupním centru Palladium v centru Prahy byl omylem spuštěn poplach. Ten spustil technik při kontrole zařízení. Lidé, kteří centrum opustili, se do něj zase mohou vrátit.

Což o to: Ony ty informace samy o sobě zajímavé jsou. Ale to je asi tak všechno.

A to je sakra málo. Alespoň by mělo být. Ale ony v tom nejsou Novinky.cz samy; třeba takové Ceskenoviny.cz taky moc vybíravé nejsou.

Pod čarou: Dobrého novináře aby dneska lupou hledal a mezi zprávami, resp. informacemi, aby se jeden ostrými lokty probíjel a vidlemi to házel na jednu hromadu s visačkou „Nevyužito“. Inu, ve věku kvartálních médií (v terminologii mediální teorie), co bychom chtěli jiného? Že bychom se ve vývojové řadě od sběrače, lovce, zemědělce, průmyslníka, buržoy, soudruha, vývojáře, manažera, office directora a general directora vrátili zpátky zase k tomu sběru? Sesbíráním informací bychom mohli tapetovat.

A co hůř: Ony se ty „zprávy“ cpou už i na kdejaké jiné portály a servery, které nejsou primárně zpravodajské. Jsem zvědavá, jak dlouho bude odolávat takový server Motorkáři.cz a kdy i odtamtad na mě vypadne, že Irglová s Hansardem chystají svatbu nebo že místo skandálního blobu na Letné vyrostle šestihvězdičkový hotel se saunou na střeše a palmovým hájem kolem Milady Horákové.

ČT v boji proti morální zhýralosti

Vlajková loď morální spásy českého státu se chystá chránit budoucnost našeho národa – děti a mládež. Aby dítko, resp. asi spíš jejich rodičovstvo, věděly, od jakého věku jsou pro ně pořady vhodné, a tím pádem se jim nedostalo psychické újmy na zdraví, bude Česká televize pořady čísličkovat. Co cifra, to údaj o doporučeném věku diváka/divačky. Podle pana psychologa Klimeše je to přece naprosto jasné: „Jestliže víme, že určitá scéna je pro děti nevhodná v reálném životě, pak důvodně předpokládáme, že taková scéna je pro ně nevhodná,

i když ji vidí jen prostřednictvím televize.“ (ceskamedia.cz)

Diskuse v Radě pro rozhlasové a televizní vysílání na téma ochrany dětí však stejně došla k závěru, že žádná číslička malovaná čé-té-jedničkou ani nekonečná řada novel zákonů ani pokuty od mediálních rad nemohou rodičům odebrat odpovědnost za (správnou) výchovu svých ratolestí. Na to se snad ani nemuseli radit, to by mělo být jasné každému. Praxe stejně vypadá trochu jinak. Trochu hodně jinak. To je pak pokuta sem, pokuta tam a výsledek? Kde nic, tu nic – děcka nám pořád vlčí.

Pod čarou: Tak jenom jestli by se spíš neměla začít značkovat hranice denního přídělu sledování TV-bedny, po jejímž překročení by se rodina zase vrátila k normální interpersonální komunikaci tváří v tvář. Problém ale je, že tenhle způsob poněkud zavání kolektivizovaným přídělovým systémem a toho má naše zemička za svou krátkou historii dost a dost. A ještě si ho, myslím, dost a dost užije. Takže jsme zase skončili u toho, že všechny restriktce zvenčí jsou houby platné a jediné, co má ještě jakýstakýs potenciál zabrat, jsou metody interní. Tedy ta rodina. Výchova. Vzory. Hodnoty. A ty v současné době, zdá se, nějak pokulhávají. Sakriš. Jdu si radši pustit Simpsonovy. Jaké čísličko asi dostanou?

0 knihách, pirátské lodi a zamoření obrazovkami

Kdybyste se jen tak náhodou ocitli v Portugalsku a začali se kousat nudou, určitě se stavte v Lisabonu a skočte do Byblosu. Tenhle dvoupodlažní kolos o ploše přes 3000 metrů čtverečních v centru metro-

pole je mekkou všech milovníků i milovnic knih. Podle svého gusta by si tam měl vybrat skutečně každý, a navíc se mu rozhodně nestane, že by knihu svého srdce nenašel: RFID systém (systém bezkontaktné, vysokofrekvenční identifikace) zabudovaný v policích jim umožňuje komunikovat s položkami v počítači. Každá knížka má tedy v sobě čip a vysílač, a když budete hledat knihu svých snů, stačí se podívat do počítače a ten vám zjistí, na jaké světové straně, v kterém oddělení, v jaké polici, vedle jaké jiné knihy, s kolika miliony prachových částic na hřbetě je ta vaše a jaká je šroubovice DNA toho, kdo ji měl v ruce před vámi. A pozor, moderní knižní megapalác myslel skutečně na všechno: Aby nebyl nikdo perzekvován, třeba mamky a tatkové s malými dětmi, je součástí knižního velkodomu také dětský koutek s pirátskou lodí, kavárna a rekreační zóna s fontánkami a křesly.

Pod čarou: Tak trochu to připomíná Alenku v říši divů 21. století. Snaha udělat z prodejny knih multifunkční místo je sice fajn, ale... Copak je čtení knih v možnostech, jaké má normální člověk k dispozici (tedy přijdu-sháním-najdu-prolistuji-koupím-odejdu), tak namáhavé, aby bylo potřeba se rekreovat u fontánky? Nebo snad chce takový palác konkurovat tradičním knihovnám, kde se čtením toho, co máme doma, tráví podstatně víc času než v obyčejné prodejně knih? Na druhou stranu pochvalu si zaslouží 250 metrů čtverečních počítaných na výstavy a chystaná autorská čtení. Super je také možnost se zaregistrovat a esemeskou si potvrzovat objednávky knih.

Hlavně ať se to ale nezvrhne v představu výrobců komunikačních technologií, jak ji z veletrhu informačních technologií CeBit v Hannoveru přednesl zpravodaj ČRo Jiří Hošek: Podle výrobců bude mít v budoucnu každá místnost domácnosti svou vlastní obrazovku. Vystavení neustálému

záření z obrazovek PC a trávíce veškerý svůj volný čas ve světě Second Life začnou človíčky v západní části planety mutovat do tvaru koule s obrovskými mozaikovými očima a s myší od počítače přirostlou k dlaním. Neustálý informační tok jim bude proudit kanylou rovnou do žil, až nakonec zajdou na obezitu, cukrovku a anginu pectoris, nedostatek pohybu, lidského doteku a života vůbec. Amen.

Reklama (tak trochu) ve stínu

Hledaje, po čem by zase tou svou neviditelnou prackou hrábnul, jednu skulinu na trhu kapitalismus přece jenom našel. A jak objevily Hospodářky, je to skulina přímo ve volném čase našich letních radovánek. „Stínítko na oči představují nový módní doplněk, který by se mohl v budoucnu stát náhradou slunečních brýlí na pláži. Jsou z plastu, dají se snadno složit a připomínají malý slunečník, který po zapíchnutí do písku vytváří stín nad obličejem toho, kdo pod ním leží,“ píše víkendové (14.-16.3.2008) Hospodářky. Obrovská fotografie se stejně hrozivě obrovským titulem Nahradí stínítko na oči sluneční brýle? zabírá téměř třetinu stránky a zobrazuje opalující se slečnu, které se přes celý obličejík rozprostírá obdélníkový stín z plastového stínítka.

Co je ale na tomhle převratném vynálezu pocházejícím z dílny české reklamky a oceněným v mezinárodní soutěži Golden Addy Awards vůbec to nejdůležitější? No přece plocha, kterou plastový štítek disponuje a která se přímo sama nabízí. No a k čemu pak to asi bude, když to vymysleli dva koumáci z reklamní agentury? No přece k potištění logem, reklamními texty nebo jinými ohavnostmi. To abychom při tom slunění měli co číst.

Pod čarou: Fantazie opravdu nezná mezí a ta marketingově využitelná obzvlášť. Jen by mě zajímalo, jak bude tahla srandička oblíbená v praxi, třeba až si někdo bude jen tak čirou náhodou chtít na pláži při opékání a dobrovolném zvyšování nebezpečí karcinomu kůže číst. Protože to je jediný okamžik, který mě napadá, proč by měl „opékač plážový“ zájem opalovat se s otevřenýma očima; jinak je přece zavře, ne? Takže buď mu bude ve čtení bránit bezvadné skládací plastové stínítko, nebo si dá knihu před stínidlo, a to v tom případě zcela ztrácí svůj efekt (o nulovém dopadu reklamního sdělení nemluvě). A pokud si nechce číst, ale pohledem zevlovat po více či méně vlnadných a více či méně odhalených tělech okolních opékačů, resp. opékaček, nebude si přece lehat na záda a stínit si ve výhledu plastovou kartičkou.

Některé zaplňování mezer na trhu je opravdu tristní. Díky bohu, že distribuce těchto převratných místo-slunečních-brýlí do české kotliny se podle HN plánuje nejdříve za tři roky. Do té doby třeba někoho napadne, že reklama nemusí být za každou cenu všude a že daleko pohodlnější a jednodušší jsou staré dobré brýle na oči a kšiltovka nebo kapesník na kebuli. A úplně nejlepší je se neopékat, i když máme křupavou kůrčičku seberaději. Ona si prej ta kůže pamatuje všechno. Aspoň to psali v novinách.

se ale zmást; denně se totiž můžeme přesvědčit o tom, že jak věci VYPADAJÍ, je jedna věc, ale jaké opravdu JSOU, je věc druhá. A rozdíl mezi tím je snad pouze v pojmenování. Některé z humanitních věd dokonce o slovech uvažují jako o tvůrčích skutečnosti. Podle nich se totiž realita stává reálnou tehdy, jakmile ji pojmenujeme; protože právě tehdy, pokud existuje pro danou skutečnost pojmenování, to znamená, že se (daná skutečnost) stala součástí našeho života. Otakárek fenyklový jako hmyz řádu Lepidoptera, čeledi Papilionidae (otakárkovití) jako létající hmyz objektivně skutečně existuje, pro jazyk se ale „otakárkem“ stává tehdy, jakmile jej jazyk za „otakárku“ označí.

A co to má co do činění s poetickým okénkem? Snad jen toliko, že díky okénku si můžeme uvědomit křehkost reality, její relativnost, nahlédnout na ni z jiného úhlu pohledu nebo ji v jednom a tomtéž okamžiku zpochybnit a potvrdit zároveň. A to všechno jenom díky slovům – sřetězeným písmenkům připomínajícím maličké pochodně, které po noci nevědomosti přinášejí světlo nového dne. Svítá.

Jitřenka

Noví a noví kohouti světla vzlétli z její hrudi,
neboť nastal nový den.

Krajinu zaplavily jantarové vody,
průsvitné ryby šířily z nitra
na všechny strany stejnoměrné paprsky,
jež jenom slabý pohyb ploutve zčeřil chvílemi.
Noví a noví kohouti světla vzlétali z její hrudi.

Jitro nad zemí.

Poetické okénko...

(BLATNÝ, Ivan. Fragmenty a jiné verše z pozůstalosti. Brno: Host, 2003)

...v dubnových ránech přivřeně láká, aby-
chom je otevřeli pěkně dokořán. Nenechme

Kateřina Komorádová

Co znamená Dobrá adresa

U příležitosti dožitého stého vydání tohoto virtuálního časopisu jsem dostal od jeho zcela nevirtuálního šéfredaktora za úkol, abych na internetu vypátral, co pro lidi Dobrá adresa znamená, s čím si ji spojují, případně co od ní očekávají.

S plným elánem, který z člověka dokáže vydolovat jedině šéfredaktor, jsem se pustil do práce a zde, k aprílovému výročí, slavnostně předkládám výsledky svého bádání (s příslušným komentářem v závorce):

Nuže od Dobré adresy lidé nejčastěji očekávají příjemné prostředí (což snad díky snaze grafikově mají), kvalitní infrastrukturu (hypertextové odkazy fungují poměrně spolehlivě) a dobré spojení (server, pokud vím, ani moc nepadá). Někdo má Dobrou adresu spojenou s venkovem, někdo s městem (vyzkoušel jsem obojí, ale nemyslím, že by se mi časopis četl výrazněji lépe ve městě než na venkově či naopak). Všichni však připisují velké preference přírodě (z čehož plyne, že Strž a Krmelec se v žádném případě rušit nesmějí, neboť časopisu přinášejí kladné body; nahradit je eventuálně lze, ale pouze rubrikami podobně přírodně zaměřenými, například Obora nebo Chráněná krajinná oblast).

Na Dobré adrese lidé oceňují klid a ticho (ještě že je hned na začátku ta speciálně odhlučňená rubrika O čem se (ne)mluví). Musí se jim tam dobře dýchat (o což se snad úspěšně starají všichni, jejichž neotřelé názory a pohledy s sebou přinášejí závan čerstvého vzduchu). Co nejméně by na Dobré adrese naopak mělo být smogu (čichal jsem k časopisu opakovaně a nic negativního jsem nezaznamenal, dokonce jsem se trochu prohrabal v popelnici se staršími čísly, a ani ta nejstarší vydání kupodivu nesmrdí).

Lidé také od Dobré adresy vyžadují soukromí (co proboha při té četbě dělají?). Prostor samozřejmě každý obecně očekává co největší, nicméně v případě Dobré adresy je prý řada lidí ochotna se trochu uskrovnit (takže ta čas od času kratší čísla zatím procházejí, ale nesmí se to přehánět).

Požadavek na kulturní vyžití splňuje Dobrá adresa vrchovatě (pravda, občas je ve Strži mimo provoz divadlo, sem tam vybuchne nějaká ta výstava, ale většinou bý-

vá kulturní servis kompletní). Poměrně mnoho hlasů také vyslovuje názor, že nezbytnou podmínkou Dobré adresy je mít kde se dobře najíst (mám za to, že Šofarův vývar je pokaždé dostatečně výživný, a rovněž v Banánovkách se dosti často najde pěkná chuťovka).

Kvalitu Dobré adresy ještě znásobí, pokud tam jsou dobří sousedé (na Potápěč, Rozrazil, Texty a Bohemu si určitě stěžovat nelze).

V podstatě je tedy možné Dobré adrese gratulovat, neboť má, zdá se, všechno, co má mít.

A radost si netřeba kazit ani tím jedním nálezem z Českého jazykového korpusu, kde jsem se dočetl, že „termín Dobrá adresa Heleně Vondráčkové nic neříkal“. Vzhledem k jejímu bydlišti mě to ale ani moc nepřekvapuje.

Jelikož v této DA odhalujeme vizuální identitu mnoha autorů DA, nemůžeme vynechat ani nejoblíbenějšího člena redakce Honzu Hanzla. Přinášíme jeho aktuální fotografii.

Honzy Hanzla

Sex!

Vraždu!

Plyšá

Po
ob
nik...

Setkání Dobré adresy

(fotografie – Štefan Švec a Michal Šanda)

Lidé kolem Dobré adresy se odjakživa po večerech setkávali. Nejdřív nepravidelně, od roku 2005 každé druhé úterý večer. Nejprve do té hospody, kam se zrovna dohodli, pak do Týnské literární kavárny a nakonec pravidelně do kavárny Jericho v pražské Opatovické ulici. Z Jericha je dnes dokáže vyhnat jen nepředvídatelná okolnost v podobě někým jiným zamluvené hospody či nedostatku nakládaného hermelínu. V takovém výjimečném případě se uchylují do sousední Velryby či nedalekého Nevinného baru. Atmosféru setkání se vám pokusíme přiblížit zaostřením z různých úhlů pohledu.

Svrchu

1) Setkání Dobré adresy se konají každé druhé úterý.

Takhle to kdysi, u hranatého stolu v kavárně Velryba, začínalo... Sraz nejvyššího vedení. Zleva grafik Jakub Tayari, byvší zástupce šéfredaktora a stále věrný autor Martin Groman a nakonec hlava pomazaná – ředitel sdružení Přátelé Dobré adresy Jakub Šofar.

A takhle to vypadá dnes... Kulatý stůl kavárny Jericho. Od plešatého člověka vlevo ve směru hodinových ručiček: šéfredaktor DA

Štefan Švec, vedoucí redaktor Salonu Práva Zdenko Pavelka, redaktor několika časopisů Vojtěch Kučera, korektor a dobrodinec DA Pa-

vel Voňka, ruce a nohy autora výtvarných recenzí Petra Jišky a dole s dlouhými černými vlasy básník Miloš Říha.

Kulatý stůl víc zblízka. Zleva Marie Böhmová z nakladatelství Paseka, literární publicista mnoha pseudonymů a organizátor večerů DA Václav Dvořák a Jakub Šofar.

Zespodu

2) Nejlepší se na večerech DA fotí tajně a zespodu. To všichni vypadají přirozeně a nestydí se před objektivem. Když si ho tedy nevšimnou.

Intelektuál a hospodský v jednom Janek Hradilek si všiml.

Nevšimli si zástupce šéfredaktora DA Štěpán Kučera (vlevo) a prozaik, spolutvůrce Velkého lékařského slovníku a docent 1. lékařské fakulty UK Martin Vokurka (vpravo).

Zleva cíp hlavy Petra Jišky, Pavel Voňka zakrytý sklenicí a sémiotik a znalec komiksu Jaroslav Balvín.

Pavel Voňka cosi velmi rezolutně vypráví.

Petr Jiška proslul mimo jiné zajímavými kombinacemi nápojů.

Václav Dvořák se drží svého piva...

...či vína.

Skrz sklo

3) Při focení zespodu se občas stane, že vyfotíte místo obličeje sklenici. A někdy je to i záměr.

Martin Vokurka filtrovaný pivem.

Jakub Šofar za vinnou sklenicí.

Václav Dvořák a autor komiksů Canny na hraně.

Štefan Švec skrz dvě skla.

Focení

4) Dřív nebo později na srazech DA někdo vytáhne foťák. Půlka lidí se schová pod stůl, druhá se začíná vytahovat, ale naštěstí do pár minut na fotícího všichni zapomenou a začnou se o něčem hádat.

Jakub Tayari rád zkouší svoji polozrcadlovku.

Nejčastějším fotografem na setkáních je básník Michal Šanda. Tady právě ukazuje výsledky svého lovu Marušce Böhmové.

Vášek Dvořák si stačí sám.

Čtení

5) Oblíbenou kratochvílí na srazích literátů bývá čtení.

Největším čtenářem mezi Adresníky je Petr Jiška. Často pročte celé setkání, aniž by si všiml, že se kolem něco děje (vlevo vykukuje obličej Michala Šandy).

I ostatní účastníci setkání milují psané slovo. Zleva Jakub Tayari a Jakub Šofar.

V Jerichu se dá najít ke čtení ledacos. Štěpán Kučera s tím statečně pózuje.

Debaty

6) Diskuse jsou nejčastější a nejvyhledávanější zábavou dobroadresního Jericha.

Už před lety to na schůzkách jiskřilo. Zleva Jakub Tayari, Martin Groman a Jakub Šofar spolu cosi piklí (rok 2004 či 2005).

Jedna z prvních zachycených debat. V jakési hospodě na Smíchově se jí účastnili básníci Viki Shock (vlevo) a Tomáš Koloc (překvapivě vpravo).

Štěpán Kučera s přítelkyní Dádou (vpravo) a s mladou básnířkou (před očima).

Šéfredaktor Britských listů Jan Čulík při jedné ze svých vzácných návštěv v Čechách. Debata s ním je tradičně velmi ostrá.

Usměvavě proti tomu probíhají diskuse Martina Vokurky a Zdenka Pavelky.

Šéfredaktor Psiho vína Petr Štengl a básník Michal Šanda spolu hovořívají klidně. Znají se dlouho a dobře.

Když se Petr Jiška vytrhne ze čtení, je to jeden z nejzajímavějších debatérů kolem stolu. Vpravo má literárního publicistu Jana Nejedlého.

Nejostřeji se Petr dokáže hádat o politické situaci na Kubě, kde nedávno strávil dovolenou.

U těchto debat mu dělají oponenty Jakub Šofar...

...a Vašek Dvořák.

Vašek se umí za svou pravdu postavit.

Ale většinou naštěstí všechno končí smírem. Na snímku z Týnské literární kavárny Vašek se Štěpánem Kučerou.

Ženy

7) *Stolní společnost Dobré adresy je nejspíš skrytě mizogynní, neboť bývá téměř výhradně mužská.*

Na snímku Štěpán Kučera s přítelkyní Dádou.

Každá žena u stolu je důvodem k radosti a láskyplným pohledům. Na snímku opět předchozí dvojice.

I Vašek Dvořák dokáže takový pohled vykouzlit.

Do Jericha za námi už přišlo mnoho dívek. Některé se výjimečně zjeví i několikrát (třeba básnířka Katka Komorádová). Jedinou ženou, která s námi však držívá krok pravidelně, je Maruška Böhmová. Dívka moudřejší než řada přítomných mužů a krásnější než všichni, kterážto kombinace samozřejmě osazenstvo stolu nenechává klidně spát.

Celebrity

8) Mezi přátele DA se počítají a na naše srazy chodí i důležité postavy literárního a mediálního světa. Tak třeba...

Zdenko Pavelka, vedoucí redaktor literární přílohy Práva Salon.

Jan Čulík, šéfredaktor Britských listů.

Petr Štengl, šéfredaktor Psího vína (vpravo je rozmazaný básník Miloš Říha).

Občas se ukáže i redaktorka přílohy Věda Lidových novin Eva Vlčková (na obrázku s Pavlem Voňkou).

A v jeden vzácný večer jsme hostili i Jogiho Mokšananda, gurua a toho času poslíčka časopisu Babylon.

Jakub Tayari

9) Největším tahákem pro všechny příchozí na sraz bývá Jakub Tayari. Adresní Sokrates a zpochybňovač nepromyšlených jistot.

Není divu...

...jeho originální a inteligentní námitky vůči základům jednotlivých oborů...

...které návštěvníci (zvláště noví) našich setkání považují za své hájemství...

...vyvádějí občas některé lidi z míry,...

...jsou ale vždycky inspirativní, stejně jako nepřehlédnutelná osobnost Jakuba Tayariho sama.

Pilíře

10) Nejpravidelnějšími hosty setkání DA jsou:

Štefan Švec...

Václav Dvořák...

a Pavel Voňka.

Někdy je v Jerichu problém dovolat se Janka Hradilka, aby uhasil obecnou žízeň...

...kromě toho si ale jeho podnik nemůžeme vynachválit. Každou chvíli se v něm děje něco podnětného.

V příštím čísle (vychází 1. května 2008)

najdete:

Mariana Karlického

Petra Fialu

Neuvěřitelně stručné
dějiny řecké filozofie

Další koláže
Rachel Epstein

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!